

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.11.15
KOM(2011) 753 galutinis

2011/0368 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma policijos bendradarbiavimo,
nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo, taip pat krizių valdymo finansinės paramos
priemonė**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pastaraisiais metais nuolat didėjo su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve susijusios politikos svarba. Svarbiausias šios politikos tikslas – sukurti Europoje vidaus sienų neturinčią erdvę, į kurią ES ir trečiųjų šalių piliečiai galėtų patekti, joje judėti, gyventi, dirbti, o drauge atsinešti naujų idėjų, kapitalo, žinių ir naujovių arba užpildyti jos nacionalinių darbo rinkų spragas, būdami tikri dėl savo teisių ir saugumo. Vis didėjančią vidaus reikalų politikos srities, kurioje įvyko daug pokyčių priėmus Lisabonos sutartį, svarbą patvirtina 2009 m. Stokholmo programa¹.

Pagrindiniuose vidaus saugumo srities dokumentuose, kaip antai Komisijos komunikate dėl vidaus saugumo strategijos², aiškiai nurodyta ateinančių metų veiklos kryptis. Vidaus saugumas yra sritis, kurioje Sąjungai kils svarbių uždavinių. Dėl terorizmo ir organizuoto nusikalstamumo, prekybos narkotikais, korupcijos, elektroninių nusikaltimų, prekybos žmonėmis ir neteisėtos prekybos ginklais toliau kils didelė grėsmė. Numatoma, kad bendras nusikalstamumo lygis išliks stabilus, tačiau nusikaltimų pobūdis keisis – nusikaltėliai nusikaltimus darys naudodamiesi naujomis technologijomis. Galima tikėtis, kad tarpvalstybinis ir organizuotas nusikalstamumas didės, sudėtingės ir taps labiau tarptautinio pobūdžio. Numatoma, kad daugės tam tikrų rūšių nusikaltimų, kaip antai sukčiavimo ir pinigų plovimo atvejų bei elektroninių nusikaltimų. Reikės imtis papildomų veiksmų, siekiant veiksmingiau visų pirma nuo teroro aktų apsaugoti Sąjungos ypatingos svarbos infrastruktūrą ir plėtoti integruotą Sąjungos požiūrį į rizikos ir krizių valdymą. Siekiant spręsti visus šiuos būsimus uždavinius, itin svarbu imtis platesnio masto veiksmų Sąjungos lygmeniu, kad pavyktų apsaugoti piliečius nuo vis labiau tarpvalstybinio pobūdžio grėsmės ir paremti valstybių narių kompetentingų institucijų operatyvinę veiklą, be kita ko, naudojant atitinkamą Sąjungos finansavimą. Šiomis aplinkybėmis Stokholmo programoje aiškiai raginta steigti fondą, iš kurio būtų remiamas vidaus saugumo strategijos įgyvendinimas, ir laikytis nuoseklaus, išsamaus požiūrio į bendradarbiavimą teisėsaugos srityje, įskaitant Sąjungos išorės sienų valdymą.

Atsižvelgdama į tai, 2011 m. birželio 29 d. pasiūlyme dėl 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos³ Komisija rekomendavo, kaip dalį supaprastintos dviejų fondų būsimų išlaidų vidaus reikalų srityje struktūros, įsteigti Vidaus saugumo fondą, taip pat Prieiglosčio ir migracijos fondą. Vidaus saugumo fondui bus skirtas bendras 4,648 mln. EUR (dabartinėmis kainomis) biudžetas, kurio lėšomis bus padedama įgyvendinti penkis vidaus saugumo strategijoje nustatytus strateginius tikslus: išardyti tarptautinius nusikaltėlių tinklus; užtikrinti terorizmo prevenciją ir išspręsti radikalėjimo ir verbavimo problemas; padidinti piliečių ir verslo saugumą elektroninėje erdvėje; valdant sienas stiprinti saugumą; didinti Europos gebėjimą įveikti krizes ir nelaimes.

Kadangi įvairiems strateginiams tikslams taikomi skirtingi Sutarties pagrindai, teisiškai neįmanoma Vidaus saugumo fondą įsteigti kaip atskirą finansinę priemonę. Todėl siūloma steigti fondą kaip išsamią finansavimo sistemą, apimančią du sektorinius pasiūlymus (šis

¹ OL C 115, 2010 5 4, p. 1.

² COM(2010) 673 galutinis.

³ COM(2011) 500 galutinis.

pasiūlymas – vienas iš jų), ir ją papildyti horizontaliaja priemone, kuria būtų nustatytos bendrosios nuostatos.

Teisinė struktūra išsamiau paaiškinama 3 skirsnyje.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Kadangi vertinimui, kaip priemonei paveikti politikos formavimą, skiriama daugiau dėmesio, šis pasiūlymas parengtas atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis ir poveikio vertinimą.

2010 m. pradėtas ir 2011 m. tęstas būsimų vidaus reikalų srities finansavimo priemonių rengimas. 2010 m. gruodžio mėn., rengiant priemones, su nepriklausomo rangovo pagalba pradėtas vertinimo ir poveikio vertinimo tyrimas. 2011 m. liepos mėn. tyrimas baigtas: apibendrinti dabartinių finansinių priemonių vertinimo rezultatai ir poveikio vertinime nagrinėtos problemos, tikslai bei politikos galimybės, įskaitant jų galimą poveikį. Remdamasi šiuo tyrimu, Komisija parengė poveikio vertinimo ataskaitą, dėl kurios 2011 m. rugsėjo 9 d. Poveikio vertinimo valdyba pateikė nuomonę.

Kadangi vertinimui, kaip priemonei paveikti politikos formavimą, skiriama daugiau dėmesio, šiame pasiūlyme dėl įstatymo galių turinčio akto taip pat atsižvelgta į visas Saugumo ir laisvių apsaugos pagrindų programos laikotarpio vidurio oficialaus vertinimo⁴, kuriame aptartas ISEC („Nusikalstamumo prevencija ir kova su nusikalstamumu“) bei CIPS („Terorizmo ir kitos su saugumu susijusios rizikos prevencija, parengtis ir padarinių valdymas“) programų įgyvendinimas 2007–2009 m., išvadas. 2011 m. birželio 16 d. ataskaitoje Komisija įvertino programų įgyvendinimo ir pasiektų rezultatų kiekybinius ir kokybinius aspektus, įskaitant tikslų programos veiklos planavimą, finansuotų projektų rezultatų analizę ir priemonių bei įgyvendinimo mechanizmų peržiūrą, siekdama nustatyti galimas korekcines priemones.

Rengiant šį pasiūlymą, atsižvelgta į visus nuo 2011 m. sausio 5 d. iki kovo 20 d. internetu vykusią viešų konsultacijų dėl vidaus reikalų srities finansavimo ateities⁵ su Sąjungos ir trečiųjų šalių suinteresuotosiomis šalimis rezultatus. Iš privačių asmenų ir organizacijų gauta 115 atsakymų, įskaitant 8 pareiškimus dėl pozicijos. Prie konsultacijų prisidėjo respondentai iš visų valstybių narių ir kai kurių trečiųjų šalių.

2011 m. balandžio mėn. pagrindinės suinteresuotosios šalys (valstybės narės, tarptautinės organizacijos, pilietinės visuomenės organizacijos ir kt.) susirinko į konferenciją „Naujas žvilgsnis į ES vidaus reikalų srities finansavimo ateitį“, kurioje pasidalijo nuomonėmis apie Sąjungos vidaus reikalų srities finansavimo ateitį. Per konferenciją taip pat pritarta padėties apžvalgos išvadoms ir viešų konsultacijų rezultatams.

ES vidaus reikalų srities finansavimo ateities klausimas iškeltas ir su institucijomis aptartas įvairiomis progomis: be kita ko, per 2011 m. sausio 21 d. TVR tarybos neoficialius pietus, 2011 m. sausio 26 d. neoficialius pusryčius su Europos Parlamento politikos koordinatoriumis,

⁴ 2011 m. birželio 16 d. KOM(2011) 318 galutinis. Komunikatas dėl Saugumo ir laisvių apsaugos pagrindų programos (2007–2013 m.) laikotarpio vidurio vertinimo.

⁵ Su konsultacijų dokumentais ir jų rezultatų ataskaita galima susipažinti Vidaus reikalų GD svetainėje http://ec.europa.eu/home-affairs/news/consulting_public/consulting_0020_lt.htm.

2011 m. kovo 10 d. Komisijos narės C. Malmström klausymą Parlamento Politinių išbandymų komitete ir 2011 m. kovo 17 d. Vidaus reikalų GD generaliniam direktoriui keičiantis nuomonėmis Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete.

Patarimų dėl būsimų finansinių vidaus saugumo srities priemonių ekspertai pateikė per 2010 m. spalio 5 d. diskusijas Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto (COSI) posėdyje – preliminariai apsikeista nuomonėmis su valstybių narių ir agentūrų (Eurojusto, Europolo, Europos policijos koledžo (CEPOL) ir Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (FRONTEX)) atstovais, taip pat per 2011 m. vasario 9 d. vykusią EOS konferenciją pramonės ir saugumo tema. Su būsimos finansinės vidaus saugumo priemonės įgyvendinimu susiję techniniai aspektai taip pat aptarti su valstybių narių ekspertais per dviejų Saugumo ir laisvių apsaugos bendrosios programos komitetų (ISEC ir CIPS) 2011 m. vasario 15 d. ir liepos 18 d. posėdžius.

Šios konsultacijos, konferencijos ir ekspertų diskusijos patvirtino, kad pagrindinės suinteresuotosios šalys iš esmės sutaria dėl būtinybės plėsti Sąjungos finansavimo vidaus saugumo srityje (įskaitant išorės aspektą) veiksmų mastą, labiau supaprastinti lėšų paskirstymo mechanizmus ir užtikrinti didesnę lankstumą, kad visų pirma būtų galima reaguoti susiklosčius nepaprastosioms padėtimis. Kad duotų papildomos naudos, Sąjungos išlaidos turėtų geriau atspindėti Sąjungos masto prioritetus bei strateginius įsipareigojimus ir remti Sąjungos vidaus reikalų *acquis* įgyvendinimą. Suinteresuotųjų šalių nuomone, platūs teminiai vidaus saugumo prioritetai jau nustatyti – 2009 m. Stokholmo programoje ir 2010 m. vidaus saugumo strategijoje. Todėl būsimą finansavimo mechanizmą reikėtų apibrėžti plačiai: kaip apimančią teisėsaugą, sienos apsaugos pareigūnus ir muitinės specialistus. Taip pat svarbia laikyta didesnio atitinkamų ES agentūrų, kaip antai Europolo ir FRONTEX, naudojimo būtinybė. Dauguma pritarė, kad reikia sumažinti finansinių priemonių skaičių iki dviejų fondų struktūros, jei taip galima užtikrinti supaprastinimą. Suinteresuotosios šalys taip pat sutarė, kad reikalingas lankstus reagavimo susiklosčius nepaprastajai padėčiai mechanizmas. Daugelio nuomone, tinkamas vidaus reikalų srities išlaidų valdymo būdas yra pasidalijamasis valdymas ir perėjimas prie daugiamečio programavimo. Tačiau, nevyriausybinė organizacijų nuomone, reikėtų toliau taikyti ir tiesioginio valdymo būdą.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Teisė veikti įtvirtinta Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 2 dalyje: „Sąjunga savo piliečiams siūlo vidaus sienų neturinčią laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje laisvas asmenų judėjimas užtikrinamas kartu taikant atitinkamas išorės sienų kontrolės, prieglobsčio suteikimo, imigracijos ir nusikalstamumo prevencijos bei kovos su juo priemones“.

Sąjungos veiksmai grindžiami Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV, toliau – Sutartis) 67 straipsnyje, kuriame išdėstytos priemonės laisvės, saugumo ir teisingumo erdvei sukurti, nustatytais tikslais.

Reglamentas grindžiamas įvairiais teisiniais pagrindais, nustatytais Sutarties V antraštinėje dalyje dėl laisvės, saugumo ir teisingumo srities (SESV 82 straipsnio 1 dalis, 84 straipsnis ir 87 straipsnio 2 dalis). Šie straipsniai yra suderinami teisiniai pagrindai, atsižvelgiant į sprendimų priėmimo pagal šią antraštinę dalį teisinius ypatumus.

Nors įgyvendintini politikos tikslai nuoseklūs, dėl vadinamąja kintamąja geometrija grindžiamų skirtingų balsavimo Taryboje taisyklių, nustatytų Protokole Nr. 19 (dėl Šengeno *acquis*), 21 (dėl Jungtinės Karalystės pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės) ir 22 (dėl Danijos pozicijos, įskaitant Sutarties III dalies V antraštinės dalį), teisiškai neįmanoma parengti vieno išsamaus teisės akto dėl vidaus saugumo fondo pasiūlymo.

Todėl Vidaus saugumo fondas steigiamas kaip išsami finansavimo sistema, sudaryta iš dviejų atskirų teisės aktų, kuriuose išdėstomi skirtingi fondo komponentai ir nustatomi kiekvieno komponento tikslai, tinkami finansuoti veiksmai bei biudžetas:

- reglamentas, kuriuo, kaip fondo dalis, nustatomas policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos bei kovos su juo ir krizių valdymo komponentas;
- reglamentas, kuriuo, kaip fondo dalis, nustatomas sienų valdymo ir bendros vizų politikos komponentas.

Pagal išsamią Vidaus saugumo fondo sistemą remiantis šiuo reglamentu teikiama finansinė parama, skirta policijos bendradarbiavimui, keitimuisi informacija ir teisei ją gauti, nusikalstamumo prevencijai ir kovai su tarpvalstybiniu ir sunkiu bei organizuotu nusikalstamumu, įskaitant terorizmą, asmenų ir ypatingos svarbos infrastruktūros apsaugai nuo incidentų, susijusių su saugumu, veiksmingam su saugumu susijusios rizikos ir krizių valdymui, atsižvelgiant į bendrą Sąjungos politiką (strategijas, programas ir veiksmų planus), teisės aktus, praktinį bendradarbiavimą ir grėsmės bei rizikos vertinimą. Taigi abi programos, pagal kurias šiuo metu šioje politikos srityje teikiama finansinė parama (ISEC ir CIPS), atsižvelgiant į pereinamojo laikotarpio taisyklės turėtų būti panaikintos ir nuo 2014 m. sausio 1 d. nebetaikomos. CIPS programos (Tarybos sprendimas 2007/124/EB, Euratomas) panaikinti pagal šį reglamentą neįmanoma – dėl skirtingų balsavimo taisyklių pagal dvigubą jo teisinį pagrindą (EB ir Euratomas) būtinas atskiras teisės aktas.

Apskritai akivaizdu, kad šioje srityje Sąjungos masto intervencija naudingesnė už pavieniui veikiančių valstybių narių veiksmus. Europos Sąjunga užima geresnę nei valstybės narės poziciją tarpvalstybinėms padėtimis spręsti ir bendro požiūrio plėtojimo platformai sukurti; pagal šį reglamentą teikiama finansinė parama visų pirma padeda stiprinti nacionalinius ir europinius gebėjimus, taip pat tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir koordinavimą, palengvintą ir saugią komunikaciją, tinklų kūrimą, tarpusavio pasitikėjimą ir keitimąsi informacija bei dalijimąsi geriausia patirtimi. Tačiau visiškai pripažįstama, kad intervencija turi vykti atitinkamame lygmenyje ir kad Sąjungos vaidmuo neturi būti didesnis, nei reikia. Kaip pabrėžta „ES biudžeto peržiūroje“⁶, „ES biudžetas turėtų būti naudojamas finansuoti ES viešosioms gėrybėms, veiklai, kurios valstybės narės ir regionai patys finansuoti negali arba kur juo užtikrinami geresni rezultatai“.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Komisijos pasiūlyme dėl kitos daugiametės programos pasiūlyta 2014–2020 m. Vidaus saugumo fondui skirti 4 648 mln. EUR (dabartinėmis kainomis). Iš šio bendro biudžeto šiam konkrečiam reglamentui numatyta skirti maždaug 1 128 mln. EUR. Maždaug 50 % šios sumos (564 mln. EUR) turėtų būti panaudota valstybių narių nacionalinėms programoms

⁶ „ES biudžeto peržiūra“, COM(2010) 700, 2010 10 19.

finansuoti, o kiti 50 % (564 mln. EUR) turėtų būti valdomi centralizuotai Sąjungos veiksams, veiksams susiklosčius nepaprastajai padėčiai ir techninei pagalbai finansuoti.

(mln. EUR)

Vidaus saugumo fondas		4 648
<i>įskaitant naujas IT sistemas</i>		
– Policijos bendradarbiavimo priemonė		1 128
– Pasienio priemonė		3 520

5. PAGRINDINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

• Aiškus dėmesys strateginiams prioritetams

Tam, kad būtų užtikrintas pakankamas ir aiškus poveikis, šiuo reglamentu siūloma 2014–2020 m. laikotarpiu Sąjungos finansine parama daugiausia dėmesio skirti šiems penkiems pagrindiniams strateginiams prioritetams (kaip nustatyta Sąjungos vidaus saugumo strategijoje):

- tarpvalstybinio, sunkaus ir organizuoto nusikalstamumo prevencija ir kova su juo;
- piliečių ir verslo saugumo elektroninėje erdvėje didinimas;
- terorizmo prevencijos užtikrinimas ir radikalėjimo ir verbavimo problemų išsprendimas;
- pajėgumų didinimas, siekiant apsaugoti ypatingos svarbos infrastruktūrą visuose ekonomikos sektoriuose; taip pat
- Europos gebėjimo įveikti krizes ir nelaimės stiprinimas.

Į šiuos išsamiau šio reglamento priede aptartus strateginius prioritetus turi atsižvelgti valstybės narės rengdamos savo daugiamečių nacionalinių programų projektus. Jeigu atsirastų nauja kylanti rizika ar grėsmė, juos būtų galima iš dalies pakeisti bet kuriuo metu pagal supaprastintą procedūrą deleguotuoju aktu. Be to, siekiant suteikti papildomų paskatų, pagal Horizontalųjį reglamentą ES bendro finansavimo rodiklis nacionalinėms priemonėms, kuriomis įgyvendinamas bet kuris iš šių Sąjungos strateginių prioritetų, gali būti padidintas iki 90 %, o ne iki 75 %.

Konkrečios šiuo reglamentu remiamos priemonės visų pirma apima veiksmus, kuriais stiprinami valstybių narių operatyviniai pajėgumai, kaip antai bendros tarpvalstybinės operacijos, dalijimasis geriausia patirtimi, naujų metodų ir technologijų bandymas ir tvirtinimas (Sąjungos finansuojamų saugumo tyrimų trūkumams pašalinti), techninės įrangos ir infrastruktūros įsigijimas, darbuotojų mokymas ir mainai, analitinė veikla, kaip antai rizikos ir pavojaus vertinimas, taip pat tinklų kūrimas.

Siekdama veiksmingiau panaudoti vidaus reikalų srityje veikiančių Sąjungos agentūrų įgaliojimus ir patirtį, Komisija taip pat ketina pasinaudoti Finansiniame reglamente⁷ numatyta galimybe pavesti šioms agentūroms vykdyti konkrečias užduotis, priklausančias jų kompetencijai ir papildančias jų darbo programas, panaudojant pagal šį reglamentą skiriamus išteklius. Pagal šią priemonę agentūroms pavedamos tokios užduotys: visų pirma Europos policijos biurui (Europolui) – pvz., organizuoti bendras tyrimų grupes arba atlikti Priumo pagalbos tarnybos funkciją; Europos policijos koledžui (CEPOL) – pvz., plėtoti ir įgyvendinti Europos mokymo schemas, bendras temines mokymo programas ir modulius, be kita ko, skirtus atitinkamų trečiųjų šalių teisėsaugos institucijų darbuotojams.

- **Turimų išteklių paskirstymas**

Bendrą šiai priemonei 2014–2020 m. laikotarpiu skirtą sumą sudaro dvi dalys: Sąjungos biudžetas (1,128 mln. EUR dabartinėmis kainomis) ir dar nežinomo dydžio su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusių prie šios priemonės įgyvendinimo prisidėsiančių šalių (Norvegijos, Islandijos, Šveicarijos, Lichtenšteino) įnašai. Iš valstybių narių Danija nedalyvaus įgyvendinant šį reglamentą, o Airija ir Jungtinė Karalystė pagal atitinkamus jų protokolus gali prisidėti.

Bendra 1 128 mln. EUR suma padalyta po lygiai į dvi dalis (santykiu 50/50): valstybės narės gaus maždaug 564 mln. EUR vertės (dabartinėmis kainomis) jų nacionalinėms programoms (pasidalijamasis valdymas) ir Sąjungos veiksmams, pagalbai susiklosčius nepaprastajai padėčiai ir techninei pagalbai skirtą sumą, Komisija naudos tą pačią orientacinę sumą pagal tiesioginį ir netiesioginį valdymą.

Pasirinkti lėšų paskirstymo valstybėms narėms kriterijai susiję su pagrindinėmis valstybių narių saugotomis gėrybėmis: jų gyventojais, jų teritorija, asmenimis ir krovniais, aptarnaujamais jų oro ir jūrų uostuose, ir ypatingos svarbos infrastruktūra, nustatyta pagal Sąjungos teisę. Šiomis aplinkybėmis taip pat atsižvelgta į skirtingus valstybių narių finansinius pajėgumus, todėl kaip penktas lėšų paskirstymo kriterijus įtrauktas jų bendras vidaus produktas (atvirkščiai proporcingai).

- **Trečiojoje šalyse teikiama ir su jomis susijusi pagalba susiklosčius nepaprastajai padėčiai bei trečiojoje šalyse vykdomi ir su jomis susiję veiksmai**

Šiame ir Horizontaliajame reglamente įtrauktos konkrečios nuostatos, kad Sąjunga galėtų sparčiai imtis veiksmingų veiksmų su saugumu susijusio incidento ar naujos grėsmės atveju, kuris turi ar galėtų turėti didelės neigiamos įtakos asmenų saugumui vienoje valstybėje narėje ar keliose (nepaprastoji padėtis). Dėl tokios pagalbos susiklosčius nepaprastajai padėčiai visada sprendžia Komisija, tačiau ją gali pasiūlyti ir valstybės narės, Sąjungos agentūros, tarptautinės organizacijos arba 71 straipsnio komitetas (COSI), kuriam atstovauja Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė. Pagalba susiklosčius nepaprastajai padėčiai teikiama ne tik Sąjungoje, bet gali apimti ir priemonės trečiojoje šalyse arba su šiomis šalimis susijusias priemones.

⁷ Komisijos pasiūlymas. Reglamentas dėl Sąjungos metiniam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (COM (2010) 815 galutinis, 2010 12 22). Pateikdama šį pasiūlymą Komisija oficialiai atsiėmė ankstesnius pasiūlymus dėl įstatymo galią turinčių aktų COM (2010) 71 galutinis ir COM (2010) 260 galutinis.

Apskritai trečiosiose šalyse vykdomų arba su šiomis šalimis susijusių veiksmų, kurie tinkami finansuoti pagal šį reglamentą, sąraše daugiausia trumpalaikiai operatyvieniai veiksmai, kurie turi tiesioginės įtakos Sąjungos vidaus saugumui, kaip antai bendros tarpvalstybinės operacijos, techninės įrangos įsigijimas, mainų ir mokymo priemonės, grėsmės bei rizikos vertinimas ir informuotumo didinimo, komunikacijos veiklai skirtos paramos finansavimas. Trečiosiose šalyse veiksmus visų pirma įgyvendina Komisija tiesioginio arba netiesioginio valdymo būdu pagal Finansinį reglamentą. Tokie veiksmai neturėtų būti tiesiogiai orientuoti į vystymąsi ir, jei tinkama, turėtų papildyti finansinę paramą, teikiamą pagal Sąjungos išorės pagalbos priemones, kurios tebėra pagrindinis trečiųjų šalių atitinkamų gebėjimų stiprinimo finansavimo šaltinis. Įgyvendinant tokius veiksmus reikėtų siekti visiško suderinamumo su Sąjungos išorės veiksmų ir užsienio politikos, susijusios su tam tikra šalimi ar regionu, principais ir bendraisiais tikslais. Papildomumas bus užtikrinamas veiksmus labiau koordinuojant su Europos išorės veiksmų tarnyba ir atitinkamomis Komisijos tarnybomis.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo, taip pat krizių valdymo finansinės paramos priemonė

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 82 straipsnio 1 dalį, 84 straipsnį ir 87 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą⁸,

teisės akto pasiūlymą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁰,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjunga turėtų pasiekti tikslą užtikrinti aukštą saugumo lygį laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 67 straipsnio 3 dalis), *inter alia*, imdamasi nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo priemonių, taip pat priemonių valstybių narių teisėsaugos institucijų veiklos koordinavimo ir bendradarbiavimo tarpusavyje ir su atitinkamomis trečiosiomis šalimis priemonių;
- (2) tam, kad šis tikslas būtų pasiektas, reikėtų imtis sustiprintų veiksmų Sąjungos lygmeniu, kad asmenys ir prekės būtų apsaugoti nuo vis labiau tarpvalstybinio pobūdžio grėsmės ir kad būtų remiama valstybių narių kompetentingų institucijų vykdoma veikla. Dėl, *inter alia*, terorizmo ir organizuoto nusikalstamumo, prekybos narkotikais, korupcijos, elektroninių nusikaltimų, prekybos žmonėmis ir neteisėtos prekybos ginklais toliau kyla Sąjungos vidaus saugumo problemų;
- (3) 2010 m. vasario mėn. Tarybos priimta Europos Sąjungos vidaus saugumo strategija¹¹ yra vienas iš bendros darbotvarkės, susijusios su bendrų saugumo problemų sprendimu, klausimų. 2010 m. lapkričio mėn. Komisijos paskelbtame komunikate „ES

⁸ OL C ...

⁹ OL C ...

¹⁰ OL C ...

¹¹ Tarybos dok. 7120/10.

vidaus saugumo strategijos įgyvendinimas¹² strategijos principai ir gairės įgyvendinti konkrečiais veiksmais ir nustatyti penki strateginiai tikslai: išardyti tarptautinius nusikaltėlių tinklus, užtikrinti terorizmo prevenciją ir išspręsti radikalėjimo ir verbavimo problemas, padidinti piliečių ir verslo saugumą elektroninėje erdvėje, valdant sienas stiprinti saugumą ir didinti Europos gebėjimą įveikti krizes ir nelaimės;

- (4) pagrindiniai principai, kuriais reikėtų vadovautis įgyvendinant vidaus saugumo strategiją, – valstybių narių tarpusavio solidarumas, aiškus užduočių pasidalijimas, pagarba pagrindinėms teisėms ir teisinei valstybei, taip pat didelis dėmesys pasaulinei perspektyvai ir glaudus ryšys su išorės saugumu;
- (5) norėdama paskatinti vidaus saugumo strategijos įgyvendinimą ir užtikrinti, kad ji iš tiesų būtų taikoma, Sąjunga turėtų suteikti valstybėms narėms tinkamą finansinę paramą įsteigdama Vidaus saugumo fondą;
- (6) dėl Sutarties V antraštinės dalies nulemtų teisinių ypatumų neįmanoma Vidaus saugumo fondą įsteigti kaip atskirą finansinę priemonę;
- (7) todėl fondą reikėtų steigti kaip išsamią ES finansinės paramos vidaus saugumo srityje sistemą, apimančią priemonę, nustatomą šiuo reglamentu, ir priemonę, nustatomą Reglamentu (ES) Nr. XXX/2012, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė¹³. Išsamią sistemą reikėtų papildyti Reglamentu (ES) Nr. XXX/2012¹⁴, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos dėl Prieglobsčio ir migracijos fondo ir dėl policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos bei kovos su juo ir krizių valdymo finansinės paramos priemonės;
- (8) bendri šiam reglamentui ir Reglamentui (ES) Nr. XXX/2012, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė, skirti išteklių kartu turėtų sudaryti viso fondo įgyvendinimo laikotarpio biudžetą ir, kaip nustatyta Tarpinstitucinio susitarimo 17 straipsnyje, turėtų būti svarbiausias orientacinis dydis biudžeto valdymo institucijai kasmetinės biudžeto sudarymo procedūros metu;
- (9) pagal išsamią Vidaus saugumo fondo sistemą, remiantis šia priemone teikiama finansine parama turėtų būti remiamas policijos bendradarbiavimas, keitimasis informacija ir teisė ją gauti, nusikalstamumo prevencija ir kova su tarpvalstybiniu, sunkiu ir organizuotu nusikalstamumu, įskaitant terorizmą, asmenų ir ypatingos svarbos infrastruktūros apsauga nuo incidentų, susijusių su saugumu, veiksmingas su saugumu susijusios rizikos ir krizių valdymas, atsižvelgiant į bendrą Sąjungos politiką (strategijas, programas ir veiksmų planus), teisės aktus ir praktinį bendradarbiavimą;
- (10) finansinė parama šiose srityse visų pirma turėtų būti teikiama veiksams, kuriais skatinamos bendros tarpvalstybinės operacijos, teisė gauti informaciją ir keitimasis ja, dalijimasis geriausia patirtimi, palengvinta ir saugi komunikacija bei koordinacija, darbuotojų mokymas ir mainai, analitinė, stebėjimo ir vertinimo veikla, išsamus grėsmės ir rizikos vertinimas, informuotumo didinimo veikla, naujų technologijų

¹² COM(2010) 673 galutinis.

¹³ OL L

¹⁴ OL L ...

bandymas ir tvirtinimas, teismo medicinos tyrimai ir sąveikios techninės įrangos įsigijimas;

- (11) trečiojoje šalyje vykdomų ir su jomis susijusių priemonių pagal šią priemonę reikėtų imtis jas derinant su kitais veiksmais, kurie įgyvendinami už Sąjungos ribų pagal geografines ir temines Sąjungos išorės paramos priemones. Visų pirma, vykdant tokius veiksmus, reikėtų siekti visiško suderinamumo su Sąjungos išorės veiksmų ir užsienio politikos, susijusios su tam tikra šalimi ar regionu, principais ir bendraisiais tikslais. Tokie veiksmai neturėtų būti skirti tiesiogiai į vystymąsi orientuotiems veiksams remti ir, jei tinkama, turėtų papildyti finansinę paramą, teikiamą pagal išorės pagalbos priemones. Taip pat reikėtų siekti suderinamumo su Sąjungos humanitarine politika, ypač kai imamasi priemonių susiklosčius nepaprastajai padėčiai;
- (12) šią priemonę reikėtų įgyvendinti paisant visų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintų teisių ir principų;
- (13) siekiant užtikrinti vienodą Vidaus saugumo fondo įgyvendinimą, šiai finansinei priemonei skirtas Sąjungos biudžetas turėtų būti įgyvendinamas pasidalijamojo valdymo būdu, išskyrus tuos veiksmus, kurie itin svarbūs Sąjungai (Sąjungos veiksmai), pagalbą susiklosčius nepaprastajai padėčiai bei techninę pagalbą, kurie įgyvendinami tiesioginio ir netiesioginio valdymo būdu;
- (14) ištekliai, kurie paskirti valstybėms narėms įgyvendinti pagal jų nacionalines programas, turėtų būti skirstomi vadovaujantis aiškiais ir objektyviais kriterijais, susijusiais su valstybių narių saugotomis viešosiomis gėrybėmis ir jų finansiniais pajėgumais užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą, kaip antai jų gyventojų skaičius, jų teritorijos dydis, oro ir jūrų uostuose aptarnaujamų keleivių ir krovinių skaičius, Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų skaičius ir jų bendras vidaus produktas;
- (15) siekiant padidinti valstybių narių tarpusavio solidarumą ir atsakomybę už bendrą Sąjungos politiką, strategijas ir programas pasidalijimą, reikėtų jas skatinti dalį pagal nacionalines programas gautų išteklių naudoti šio reglamento priede nustatytiems Sąjungos strateginiams prioritetams įgyvendinti. Projektams, kuriais įgyvendinami minėti prioritetai, pagal Reglamentą (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] Sąjungos įnašas padengiant jų bendras tinkamas finansuoti išlaidas turėtų būti padidintas iki 90 %;
- (16) Sąjungai liekančių išteklių riba turėtų būti lygi valstybėms narėms skirtiems ištekliams nacionalinėms programoms įgyvendinti. Tai padės užtikrinti, kad Sąjunga konkrečiais biudžetinėmis metais galėtų remti Sąjungai itin svarbius veiksmus, kaip antai naujų technologijų bandymą ir tvirtinimą, tarpvalstybinius projektus, tinklų kūrimą ir dalijimąsi geriausia patirtimi, atitinkamos Sąjungos teisės įgyvendinimo stebėjimą ir Sąjungos politiką bei veiksmus, susijusius su trečiosiomis šalimis, ir veiksmus šiose šalyse. Remiami veiksmai turėtų atitikti atitinkamose Sąjungos strategijose, programose, veiksmų planuose ir rizikos bei grėsmės vertinimuose nustatytus prioritetus;
- (17) siekiant sustiprinti ES gebėjimą nedelsiant reaguoti į incidentus, susijusius su saugumu, ir Sąjungai kylančią grėsmę, reikėtų sudaryti sąlygas teikti pagalbą

susiklosčius nepaprastajai padėčiai pagal Reglamente (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] nustatyta greitojo reagavimo mechanizmą;

- (18) daugiausia lėšų iš Sąjungos biudžeto reikėtų skirti veiklai, kurios srityje Sąjungos masto intervencija naudingesnė už vienu valstybių narių veiksmus. Sąjunga užima geresnę nei valstybės narės poziciją tarpvalstybinėms padėtims spręsti ir bendro požiūrio plėtojimo platformai sukurti. Pagal šį reglamentą teikiama finansinė parama visų pirma turėtų būti padedama stiprinti nacionalinius ir Sąjungos gebėjimus, taip pat tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir koordinavimą, tinklų kūrimą, tarpusavio pasitikėjimą ir keitimąsi informacija bei dalijimąsi geriausia patirtimi;
- (19) siekiant papildyti ar iš dalies pakeisti šios priemonės nuostatas dėl Sąjungos strateginių prioritetų nustatymo, Komisijai reikėtų deleguoti įgaliojimus priimti teisės aktus, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnyje; labai svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat su ekspertais. Komisija, rengdama ir sudarydama deleguotuosius aktus, turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (20) kad šio reglamento nuostatos būtų taikomos vienodai, veiksmingai bei laiku, Komisijai reikėtų suteikti įgyvendinimo įgaliojimus. Komisija šiais įgaliojimais turėtų naudotis vadovaudamasi 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai;
- (21) pagal šiame reglamente nustatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas turėtų būti panaikintas 2007 m. vasario 12 d. Tarybos sprendimas, 2007–2013 m. laikotarpiui įkuriantis specialiąją programą Nusikalstamumo prevencija ir kova su nusikalstamumu kaip Saugumo ir laisvių apsaugos bendrosios programos dalį¹⁵;
- (22) kadangi Reglamento tikslų, t. y. stiprinti teisėsaugos institucijų veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą, užtikrinti nusikalstamumo prevenciją ir kovą su juo, apsaugoti asmenis ir ypatingos svarbos infrastruktūrą nuo su saugumu susijusių incidentų ir didinti valstybių narių bei Sąjungos gebėjimus veiksmingai valdyti su saugumu susijusią riziką ir krizes, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (23) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, patenkančios į 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁶ 1 straipsnio H punkte nurodytas sritis;

¹⁵ OL L 58, 2007 2 24, p. 7.

¹⁶ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

- (25) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, patenkančios į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio H punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą siejant su Tarybos sprendimo 2008/146/EB dėl susitarimo sudarymo Europos bendrijos vardu¹⁷ 3 straipsniu;
- (26) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, patenkančios į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio H punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą siejant su Tarybos sprendimo 2011/349/ES dėl protokolo sudarymo Europos Sąjungos vardu¹⁸ 3 straipsniu;
- (27) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (28) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį ir nepažeidžiant to protokolo 4 straipsnio, Airija [*nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas / pranešė norinti dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą*];
- (29) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį ir nepažeidžiant to protokolo 4 straipsnio, Jungtinė Karalystė [*nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas / pranešė norinti dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą*],

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Tikslas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu kaip Vidaus saugumo fondo (toliau – fondas) dalis nustatoma policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos bei kovos su juo ir krizių valdymo finansinės paramos priemonė (toliau – priemonė).

Kartu su Reglamentu (ES) Nr. XXX/2012, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė, šiuo reglamentu laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. įsteigiamas Vidaus saugumo fondas.

2. Šiuo reglamentu nustatoma:

¹⁷ OL L 53, 2008 2 27, p. 1.

¹⁸ OL L 160, 2011 6 18, p. 1.

- a) finansinės paramos, kuri bus teikiama pagal priemonę, tikslai, tinkami finansuoti veiksmai ir strateginiai prioritetai;
- b) bendroji tinkamų finansuoti veikslių įgyvendinimo sistema;
- c) pagal šią priemonę nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. skiriami ištekliai ir jų paskirstymas.

3. Šiuo reglamentu numatoma taikyti Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] nuostatas.

4. Ši priemonė netaikoma klausimams, kuriuos apima Teisingumo programa, kaip nustatyta Reglamentu (ES) Nr. XXX/2012¹⁹. Tačiau ši priemonė gali apimti veiksmus, kuriais siekiama skatinti teisminių ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) policijos bendradarbiavimas – tam tikros priemonės ir tam tikrų rūšių bendradarbiavimas, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 87 straipsnyje;
- b) keitimasis informacija ir teisė ją gauti – teisėsaugos institucijoms svarbios su nusikalstamos veikos, visų pirma tarpvalstybinių, sunkių ir organizuotų nusikaltimų, prevencija, nustatymu, tyrimu ir baudžiamuoju persekiojimu susijusios informacijos rinkimas, kaupimas, tvarkymas, nagrinėjimas ir keitimasis ja;
- c) nusikalstamumo prevencija – visos priemonės, kuriomis siekiama mažinti arba padėti mažinti nusikalstamumą ir piliečių nesaugumo jausmą, kaip apibrėžta 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos sprendime 2009/902/TVR, įkuriančiame Europos nusikalstamumo prevencijos tinklą (EUCPN)²⁰.
- d) organizuotas nusikalstamumas – baustina organizuotos kurį laiką egzistuojančios ir išvien veikiančios trijų ar daugiau asmenų grupės veika, kuria tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama gauti finansinės arba kitokios materialinės naudos;
- e) terorizmas – bet kokia tyčinė veika ir nusikaltimai, kaip apibrėžta 2002 m. birželio 13 d. Pamatiniame sprendime 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu²¹, kuris iš dalies pakeistas 2008 m. lapkričio 28 d. Pamatiniu sprendimu 2008/919/TVR²²;

¹⁹ OL L ...

²⁰ OL L 321, 2009 12 8, p. 44.

²¹ OL L 64, 2002 6 22, p. 3.

²² OL L 330, 2008 12 9, p. 21.

- f) rizikos ir krizių valdymas – bet kokia priemonė, susijusi su terorizmo ir kitos su saugumu susijusios rizikos vertinimu, prevencija, parengtimi ir padarinių valdymu;
- g) prevencija ir parengtis – bet kokia priemonė, kuria siekiama užtikrinti su galimais teroro aktais arba kitais su saugumu susijusiais incidentais susijusios rizikos prevenciją ir (arba) ją sumažinti;
- h) padarinių valdymas – veiksmingas priemonių, kurių imamasi siekiant reaguoti į teroro akto ar kito su saugumu susijusio incidento padarinius ir sumažinti jų poveikį, koordinavimas, kad būtų užtikrintas veiksmingas veiksmų koordinavimas nacionaliniu ir (arba) ES lygmeniu;
- i) ypatingos svarbos infrastruktūra – bet kokie materialiniai išteklių, paslaugos, informacinių technologijų įrenginiai, tinklai ir infrastruktūros objektai, kurių veiklos sutrikdymas arba sunaikinimas turėtų didelį poveikį visuomenės esminėms funkcijoms, įskaitant tiekimo grandines, žmonių sveikatą, saugą, saugumą, ekonominę ar socialinę gerovę arba Sąjungos ar jos valstybių narių funkcionavimą;
- j) nepaprastoji padėtis – bet koks su saugumu susijęs incidentas arba naujai kylanti grėsmė, kuri turi arba gali turėti didelės neigiamos įtakos asmenų saugumui vienoje arba keliose valstybėse narėse.

3 straipsnis

Tikslai

1. Bendrasis priemonės tikslas – padėti užtikrinti aukštą saugumo lygį Europos Sąjungoje.

2. Įgyvendinant 1 dalyje nurodytą bendrąją tikslą, atsižvelgiant į atitinkamose Sąjungos strategijose, programose, grėsmės ir rizikos vertinimuose nustatytus prioritetus, priemonė padeda siekti šių konkrečių tikslų:

a) užtikrinti tarpvalstybinio, sunkaus ir organizuoto nusikalstamumo, įskaitant terorizmą, prevenciją ir kovą su juo, taip pat stiprinti valstybių narių teisėsaugos institucijų veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą tarpusavyje ir su atitinkamomis trečiosiomis šalimis;

Šio tikslo įgyvendinimas bus vertinamas pagal tokius rodiklius kaip, *inter alia*, bendrų tarpvalstybinių operacijų, taip pat dokumentų, kuriuose apibūdinta geriausia patirtis, ir surengtų renginių skaičius.

b) stiprinti valstybių narių ir Sąjungos gebėjimus veiksmingai valdyti su saugumu susijusią riziką ir krizes, pasirengti teroro aktams ir kitiems su saugumu susijusiems incidentams, taip pat apsaugoti nuo jų asmenis ir ypatingos svarbos infrastruktūrą.

Šio tikslo įgyvendinimas bus vertinamas pagal tokius rodiklius kaip, *inter alia*, įdiegtų ir (arba) patobulintų valstybių narių ypatingos svarbos infrastruktūros visuose ekonomikos sektoriuose apsaugos gerinimo priemonių ir Sąjungos lygmeniu parengtų grėsmės ir rizikos vertinimų skaičius.

3. Kad šie tikslai būtų pasiekti, priemonė padeda siekti toliau išdėstytų operatyvinių tikslų, nes ja skatinama ir plėtojama:

- a) priemonės (metodai, įranga, struktūros), kuriomis stiprinami valstybių narių gebėjimai užtikrinti tarpvalstybinio, sunkaus ir organizuoto nusikalstamumo, įskaitant terorizmą, prevenciją ir kovą su juo, visų pirma užtikrinant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, informacijos mainus ir dalijimąsi geriausia patirtimi, galimybę gauti duomenis, sąveikias technologijas, palyginamąją statistiką, taikomąją kriminologiją, viešąją komunikaciją ir informuotumo didinimą;
- b) valstybių narių teisėsaugos institucijų, kitų nacionalinių institucijų, atitinkamų Sąjungos įstaigų administracinis ir operatyvinis koordinavimas, bendradarbiavimas, tarpusavio supratimas ir keitimasis informacija – prireikus ir su trečiosiomis šalimis;
- c) mokymo schemas, kuriomis įgyvendinama Europos mokymo politika, be kita ko, vykdant specialias Sąjungos teisėsaugos srities mainų programas, siekiant puoselėti tikrą Europos teisminę ir teisėsaugos kultūrą;
- d) liudytojų ir nukentėjusiųjų apsaugos ir paramos priemonės ir geriausia patirtis;
- e) valstybių narių administracinių ir operatyvinių gebėjimų apsaugoti ypatingos svarbos infrastruktūrą visuose ekonomikos sektoriuose priemonių stiprinimas, be kita ko, remiantis viešojo ir privačiojo sektorių partneryste, gerinant koordinavimą bei bendradarbiavimą, dalijantis praktine ir kita patirtimi ir ją skleidžiant Sąjungoje ir su atitinkamomis trečiosiomis šalimis;
- f) saugūs konkrečių sektorių išankstinio perspėjimo ir bendradarbiavimo įvykus krizei subjektų ryšiai ir veiksmingas koordinavimas Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, įskaitant situacijų centrus, kad būtų galima sparčiai rengti išsamias ir tikslias krizės atvejų apžvalgas, koordinuoti reagavimo priemones ir dalytis vieša, ribotos prieigos ir konfidencialia informacija;
- g) priemonės (metodai, įranga, struktūros), kuriomis stiprinami valstybių narių administraciniai ir operatyviniai gebėjimai rengti išsamius grėsmės ir rizikos vertinimus, kad Sąjunga galėtų išplėtoti integruotą požiūrį, grindžiamą bendru supratimu krizės atvejais, ir gerinti valstybių narių bei šalių partnerių vienodą įvairių lygių grėsmės apibrėžčių suvokimą;

4. Priemonė taip pat padeda valstybių narių ir Komisijos iniciatyva finansuoti techninę pagalbą.

4 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

1. Įgyvendinant 3 straipsnyje nurodytus tikslus ir atsižvelgiant į patvirtintas politinio dialogo išvadas, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] 13 straipsnyje, šia priemone remiami valstybėse narėse vykdomi veiksmai, visų pirma:

- a) veiksmai, kuriais gerinamas policijos bendradarbiavimas ir teisėsaugos institucijų veiklos koordinavimas, įskaitant bendras tyrimų grupes ir bet kokios kitos formos bendras tarpvalstybines operacijas, teisė gauti informaciją ir keitimasis ja, taip pat sąveikios technologijos;
- b) tinklų kūrimas, tarpusavio pasitikėjimas, supratimas, mokymasis, praktinės ir kitokios, taip pat gerosios patirties nustatymas, dalijimasis ja ir jos sklaida, keitimasis informacija, dalijimasis bendra informacija apie padėtį ir prognozavimas, nenumatytų atvejų planavimas ir sąveikumas;
- c) analitinė, stebėjimo ir vertinimo veikla, įskaitant tyrimus ir grėsmės, rizikos ir poveikio vertinimą;
- d) informuotumo didinimas, sklaidos ir komunikacijos veiksmai;
- e) techninės ir saugios įrangos bei infrastruktūros, susijusių pastatų ir sistemų, visų pirma informacinių ir ryšių technologijų sistemų ir jų dalių, be kita ko, skirtų Europos bendradarbiavimui dėl elektroninių nusikaltimų visų pirma su Europos elektroninių nusikaltimų centru, įsigijimas ir (arba) tolesnis tobulinimas;
- f) atitinkamų institucijų darbuotojų ir ekspertų mainai, mokymas ir rengimas, įskaitant kalbų mokymą ir bendras pratybas arba programas;
- g) naujų metodų ar technologijų diegimo, perdavimo, bandymo ir tvirtinimo priemonės, įskaitant bandomuosius projektus ir tolesnes su Sąjungos finansuojamais saugumo tyrimų projektais susijusias priemones.

2. Siekiant 3 straipsnyje nurodytų tikslų, šia priemone taip pat remiami veiksmai, susiję su trečiosiomis šalimis ir vykdomi jose, visų pirma:

- a) veiksmai, kuriais gerinamas policijos bendradarbiavimas ir teisėsaugos institucijų veiklos koordinavimas, įskaitant bendras tyrimų grupes ir bet kokios kitos formos bendras tarpvalstybines operacijas, teisė gauti informaciją ir keitimasis ja, taip pat sąveikios technologijos;
- b) tinklų kūrimas, tarpusavio pasitikėjimas, supratimas, mokymas, praktinės ir kitokios, taip pat gerosios patirties nustatymas, dalijimasis ja ir jos sklaida, dalijimasis informacija, dalijimasis bendra informacija apie padėtį ir prognozavimas, nenumatytų atvejų planavimas ir sąveikumas;
- c) techninės įrangos, įskaitant informacinių ir ryšių technologijų sistemas ir jų dalis, įsigijimas ir (arba) tolesnis tobulinimas;
- d) atitinkamų institucijų darbuotojų ir ekspertų mainai, mokymas ir rengimas, įskaitant kalbų mokymą;
- e) informuotumo didinimas, sklaidos ir komunikacijos veiksmai;
- f) grėsmės, rizikos ir poveikio vertinimai;
- g) tyrimai ir bandomieji projektai.

5 straipsnis

Bendri ištekliai ir naudojimas

1. Šiam reglamentui įgyvendinti skiriama 1 128 mln. EUR bendrų išteklių.
2. Metinius asignavimus biudžeto valdymo institucija tvirtina neviršydama finansinės programos ribų.
3. Bendri ištekliai naudojami pasitelkiant tokias priemones:
 - a) nacionalines programas, kaip apibrėžta 6 straipsnyje;
 - b) Sąjungos veiksmus, kaip apibrėžta 7 straipsnyje;
 - c) techninę pagalbą, kaip apibrėžta 8 straipsnyje;
 - d) pagalbą susiklosčius nepaprastajai padėčiai, kaip apibrėžta 9 straipsnyje.
4. Pagal priemonę skirtas biudžetas vykdomas pasidalijamojo valdymo būdu, kaip apibrėžta (ES) Nr. XXXX/2012 [naujo Finansinio reglamento]²³ 55 straipsnio 1 dalies b punkte, išskyrus 7 straipsnyje nurodytus Sąjungos veiksmus, 8 straipsnio 1 dalyje nurodytą techninę pagalbą ir 9 straipsnyje nurodytą pagalbą susiklosčius nepaprastajai padėčiai.
5. Orientacinis bendrų išteklių naudojimas:
 - a) 564 mln. EUR – valstybių narių nacionalinėms programoms vykdyti;
 - b) 564 mln. EUR – Sąjungos veiksmams, pagalbai susiklosčius nepaprastajai padėčiai ir techninei pagalbai Komisijos iniciatyva teikti.
6. Kartu su bendrais ištekliais, nustatytais Reglamentu (ES) Nr. XXX/2012, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė, šiam reglamentui skirti bendri ištekliai, nurodyti 1 dalyje, sudaro Vidaus saugumo fondo biudžetą ir, kaip nustatyta Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo²⁴ 17 straipsnyje, yra svarbiausias orientacinis dydis biudžeto valdymo institucijai kasmetinės biudžeto sudarymo procedūros metu.
7. Pagal šį reglamentą taikant priemonę dalyvauja šalys, susijusios su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu.
8. Sudaromi šių šalių finansinių įnašų į šią priemonę susitarimai ir nustatomos tokiam dalyvavimui būtinos papildomos taisyklės, įskaitant nuostatas, kuriomis užtikrinama Sąjungos finansinių interesų ir Audito Rūmų audito įgaliojimų apsauga.

Šių šalių finansiniais įnašais papildomi iš Sąjungos biudžeto skiriami bendri ištekliai, nurodyti šio straipsnio 1 dalyje.

²³

OL L ...

²⁴

COM(2011) 403 galutinis.

6 straipsnis

Nacionalinės programos

1. Nacionalinę programą, kurią reikia parengti pagal šią priemonę, ir nacionalinę programą, kurią reikia parengti pagal Reglamentą (ES) Nr. XXX/2012, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė, valstybės narės rengia kartu ir teikia Komisijai kaip vieną bendrą nacionalinę fondo programą, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] 14 straipsnyje.
2. Pagal nacionalines programas, kurias, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] 14 straipsnyje, Komisija turi išnagrinėti ir patvirtinti, valstybės narės telkia dėmesį į projektus, kuriais siekiama šio reglamento priede išdėstytų Sąjungos strateginių prioritetų.
3. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 11 straipsnį, kad iš dalies pakeistų šio straipsnio 2 dalyje nurodytą priedą, iš dalies pakeisdama, papildydama arba panaikindama Sąjungos strateginius prioritetus.

7 straipsnis

Sąjungos veiksmai

1. Komisijos iniciatyva ši priemonė gali būti naudojama tarpvalstybiniais veiksmais ir Sąjungai ypatingai svarbiems veiksmais (toliau – Sąjungos veiksmai), susijusiems su 3 straipsnyje išdėstytų bendrųjų, konkrečių ir operatyvinių tikslų įgyvendinimu, finansuoti.
2. Tam, kad Sąjungos veiksmai būtų tinkami finansuoti, jie atitinka atitinkamose Sąjungos strategijose, programose, grėsmės ir rizikos vertinimuose nustatytus prioritetus ir jais visų pirma turėtų būti remiama:
 - a) rengimo, stebėjimo, administravimo ir techninė parama, taip pat vertinimo mechanizmo, reikalingo policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo bei krizių valdymo politikai įgyvendinti, kūrimas;
 - b) tarpvalstybiniai projektai, kuriuos įgyvendina dvi arba daugiau valstybių narių arba bent viena valstybė narė ir viena trečioji šalis;
 - c) analitinė, stebėjimo ir vertinimo veikla, įskaitant grėsmės, rizikos ir poveikio vertinimą, taip pat projektai, kuriais stebimas Sąjungos teisės ir Sąjungos politikos tikslų įgyvendinimas valstybėse narėse;
 - d) projektai, kuriais skatinamas tinklų kūrimas, tarpusavio pasitikėjimas, supratimas ir mokymas, gerosios patirties ir naujoviškų požiūrių nustatymas ir sklaida Sąjungos lygmeniu, mokymo ir mainų programos;
 - e) projektai, kuriais remiamas metodinių, visų pirma statistikos priemonių, metodų ir bendrų rodiklių plėtojimas;
 - f) techninės ir saugios įrangos, infrastruktūros, susijusių pastatų ir sistemų, visų pirma informacinių ir ryšių technologijų sistemų ir jų dalių, be kita ko, skirtų

Europos bendradarbiavimui dėl elektroninių nusikaltimų visų pirma su Europos elektroninių nusikaltimų centru, įsigijimas ir (arba) tolesnis tobulinimas Sąjungos lygmeniu;

- g) projektai, kuriais didinamas suinteresuotųjų šalių ir plačiosios visuomenės informuotumas apie Sąjungos politiką ir tikslus, įskaitant institucinį informavimą apie Sąjungos politinius prioritetus;
- h) itin naujoviški projektai, kuriais plėtojami nauji metodai ir (arba) diegiamos naujos technologijos, kurias būtų galima perkelti į kitas valstybes nares, visų pirma projektai, kuriais siekiama testuoti ir tvirtinti Sąjungos finansuojamus saugumo tyrimų projektus;
- i) tyrimai ir bandomieji projektai;
- j) veiksmai, susiję su trečiosiomis šalimis ir vykdomi trečiosiose šalyse, kaip nurodyta 4 straipsnio 2 dalyje.

3. Sąjungos veiksmai vykdomi pagal Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] 7 straipsnį.

8 straipsnis

Techninė pagalba

1. Komisijos iniciatyva ir (arba) jos vardu priemonės įnašas į Vidaus saugumo fondą gali siekti 800 000 EUR techninės pagalbos per metus, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] 10 straipsnyje.

2. Valstybės narės iniciatyva priemonės įnašas gali siekti 5 % visos valstybei narei teikiamos techninės pagalbos pagal nacionalinę programą per metus, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] 20 straipsnyje.

9 straipsnis

Pagalba susiklosčius nepaprastajai padėčiai

1. Pagal šią priemonę teikiama finansinė parama susiklosčius 2 straipsnio j punkte apibrėžtai nepaprastajai padėčiai, kai reikia tenkinti skubius ir specialius poreikius.

2. Pagalba susiklosčius nepaprastajai padėčiai teikiama pagal Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] 8 straipsnyje nustatytą mechanizmą.

10 straipsnis

Ištekliai tinkamiems finansuoti veiksams valstybėse narėse

1. 564 mln. EUR sumos orientacinis paskirstymas valstybėms narėms:

- a) 30 % proporcingai jų bendram gyventojų skaičiui;

- b) 10 % proporcingai jų teritorijos dydžiui;
- c) 10 % proporcingai jų tarptautiniuose oro ir jūrų uostuose aptarnaujamų keleivių ir krovinių tonų skaičiui;
- d) 10 % proporcingai jų pagal Direktyvą 2008/114/EB nustatytų ypatingos svarbos infrastruktūros objektų skaičiui;
- e) 40 % atvirkščiai proporcingai jų bendrajam vidaus produktui (perkamosios galios standartas vienam gyventojui).

2. 1 dalyje nurodyti orientaciniai duomenys yra naujausi Komisijos (Eurostato) parengti statistiniai duomenys, grindžiami duomenimis, kuriuos pagal Sąjungos teisę pateikė valstybės narės, taip pat duomenimis, kuriuos Komisijai valstybės narės pateikė pagal Direktyvą 2008/114/EB. Atskaitos data – 2013 m. birželio 30 d.

11 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. Šiame reglamente nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami 7 metų laikotarpiui [*nuo šio reglamento įsigaliojimo datos*]. Įgaliojimų suteikimas automatiškai pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiui, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno tokio laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu panaikinti šiame reglamente nurodytus įgaliojimus priimti deleguotuosius aktus. Sprendimu dėl įgaliojimų panaikinimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis neturi poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.

4. Priėmusi deleguotąjį aktą, Komisija apie jį vienu metu praneša ir Europos Parlamentui, ir Tarybai.

5. Pagal šį reglamentą priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba praneša Komisijai, kad neprieštaraus. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

12 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] 55 straipsnio 1 dalimi įsteigtas bendras Prieglobsčio, migracijos ir saugumo komitetas.

2. Tais atvejais, kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

13 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 taikomumas

Šiai priemonei taikomos Reglamento (ES) Nr. XXX/2012 [Horizontalusis reglamentas] nuostatos.

14 straipsnis

Panaikinimas

Tarybos sprendimas 2007/125/TVR panaikinamas ir nuo 2014 m. sausio 1 d. netaikomas.

15 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi poveikio projektų tęsimui ar keitimui, įskaitant visišką ar dalinį panaikinimą, iki jų baigimo arba Komisijos remiantis Sprendimu Nr. 125/2007/EB ar bet kuriuo kitu teisės aktu, taikomu šiai paramai 2013 m. gruodžio 31 d., patvirtintos finansinės paramos tęsimui ar keitimui.

2. Priimdama sprendimus dėl bendro finansavimo pagal šią priemonę, Komisija atsižvelgia į remiantis Tarybos sprendimu Nr. 2007/125/TVR iki [paskelbimo Oficialiajame leidinyje datos] priimtas priemones, kurios daro finansinį poveikį bendro finansavimo laikotarpiu.

3. Nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. Komisijos patvirtintas bendram finansavimui skirtas sumas, su kuriomis susiję dokumentai, reikalingi veiksams užbaigti, Komisijai nebuvo išsiųsti iki galutinės ataskaitos pateikimo termino, Komisija iki 2017 m. gruodžio 31 d. automatiškai panaikina, o neteisėtai išmokėtas sumas išieško.

Apskaičiuojant automatiškai panaikinamą sumą, į sumas, susijusias su veikla, laikinai sustabdyta dėl sustabdomųjų poveikį turinčio teismo proceso ar skundo nagrinėjimo administracine tvarka, neatsižvelgiama.

4. Iki 2015 m. birželio 30 d. valstybės narės pateikia Komisijai 2011–2013 m. laikotarpiu pagal Tarybos sprendimą 2007/125/TVR bendrai finansuotų veiksmų rezultatų ir poveikio įvertinimo ataskaitą.

5. Komisija iki 2015 m. gruodžio 31 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje apžvelgiami 2011–2013 m. laikotarpiu pasiekti Tarybos sprendimo 2007/125/TVR įgyvendinimo rezultatai ir kokybiniai bei kiekybiniai aspektai.

16 straipsnis

Peržiūra

Remdamiesi Komisijos pasiūlymu, Europos Parlamentas ir Taryba nė vėliau kaip iki 2020 m. birželio 30 d. peržiūri šį reglamentą.

17 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja [...] dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

PRIEDAS

Sąjungos strateginių prioritetų sąrašas (6 straipsnio 2 dalis)

- Priemonės, kuriomis užtikrinama **tarpvalybinių, sunkaus ir organizuoto nusikalstamumo**, visų pirma prekybos narkotikais, prekybos žmonėmis ir seksualinio vaikų išnaudojimo, prevencija ir **kova su juo**, taip pat projektai, kuriais nustatomi ir išardomi nusikaltėlių tinklai, ekonomika saugoma nuo nusikaltėlių įsiskverbimo ir mažinamos finansinės paskatos, areštuojant, užšaldant ir konfiskuojant nusikalstamu būdu įgytą turtą.
- Priemonės, kuriomis **didinamas piliečių ir verslo saugumo lygis elektroninėje erdvėje**, visų pirma projektai, kuriais stiprinami teisėsaugos institucijų ir teismų gebėjimai, projektai, kuriais užtikrinamas bendradarbiavimas su pramone, siekiant suteikti teises piliečiams ir juos apsaugoti, taip pat projektai, kuriais didinami gebėjimai kovoti su kibernetinėmis atakomis.
- Priemonės, kuriomis užtikrinama **terorizmo prevencija ir sprendžiamos radikalėjimo ir verbavimo problemos**, visų pirma projektai, kuriais bendruomenėms suteikiamos galimybės plėtoti vietos lygmens požiūrį ir prevencijos politiką, projektai, kuriais kompetentingoms institucijoms suteikiamos galimybės neleisti teroristams gauti lėšų ir medžiagų ir sekti jų sandorius, projektai, kuriais apsaugomas keleivių ir krovinių transportas, taip pat projektai, kuriais didinamas sprogmenų ir cheminių, biologinių, radiologinių ir branduolinių medžiagų saugumas.
- Priemonės, kuriomis siekiama stiprinti valstybių narių administracinius ir operatyvinius gebėjimus apsaugoti **ypatingos svarbos infrastruktūrą** visuose ekonomikos sektoriuose, įskaitant tuos, kuriuos apima Direktyva 2008/114, visų pirma projektai, kuriais skatinama viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė, siekiant kurti pasitikėjimą ir palengvinti bendradarbiavimą, koordinavimą, nenumatytų atvejų planavimą ir viešųjų bei privačiųjų subjektų keitimąsi informacija bei dalijimąsi gerąja patirtimi ir jų sklaidą.
- Priemonės, kuriomis stiprinamas **Europos gebėjimas įveikti krizes ir nelaimės**, visų pirma projektai, kuriais skatinamas Sąjungos darnios rizikos valdymo politikos kūrimas, grėsmės ir rizikos vertinimas susiejant su sprendimų priėmimu, taip pat projektai, kuriais remiamas veiksmingas ir suderintas reagavimas į krizę, susiejant esamus (su konkrečiais sektoriais susijusius) gebėjimus, specialiąsias žinias ir dalijimosi informacija apie padėtį centrus, įskaitant sveikatos, civilinės saugos ir terorizmo centrus.

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatomas (-i) valdymo metodas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-s)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė
 - 3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams
 - 3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams
 - 3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa
 - 3.2.5. Trečiųjų šalių finansinis įnašas
- 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Komunikatas „Atviros ir saugios Europos kūrimas. Vidaus reikalų biudžetas 2014–2020 m.“

Reglamento, kuriuo nustatomos Prieglobsčio ir migracijos fondo bendrosios nuostatos ir policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo, taip pat krizių valdymo finansinės paramos priemonės bendrosios nuostatos, pasiūlymas

Reglamento, kuriuo nustatoma policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo, taip pat krizių valdymo finansinės paramos priemonė, pasiūlymas

Reglamento, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė, pasiūlymas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje²⁵

Dabar: 3 išlaidų kategorija, 18 antraštinė dalis: Vidaus reikalai

Būsimos daugiametės finansinės perspektyvos: 3 išlaidų kategorija (Saugumas ir pilietybė) – Vidaus saugumas

Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone** (vidaus reikalų finansavimas 2014–2020 m. laikotarpiu)
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus²⁶**
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.3. Tikslai

1.3.1. *Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)*

Galutinis vidaus reikalų politikos tikslas – sukurti vidaus sienų neturinčią erdvę, į kurią ES ir trečiųjų šalių piliečiai galėtų patekti, joje judėti, gyventi, dirbti, o drauge atsinešti naujų idėjų, kapitalo, žinių ir naujovių arba užpildyti jos nacionalinių darbo rinkų spragas, būdami tikri dėl savo teisių ir saugumo.

²⁵ VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

²⁶ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 49 straipsnio 6 dalies a arba b punkte.

Šiam tikslui pasiekti nepaprastai svarbus bendradarbiavimas su ES nepriklausančiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis.

Vis didėjančią vidaus reikalų politikos svarbą patvirtino 2009 m. Stokholmo programa ir jos veiksmų planas, kurių vykdymas yra strateginis Sąjungos prioritetas, susijęs su tokiais sritimis kaip migracija (teisėta migracija ir integracija, prieglobstis, neteisėta migracija ir grąžinimas), saugumas (terorizmo ir organizuoto nusikalstamumo prevencija ir kova su juo, policijos bendradarbiavimas) ir išorės sienų valdymas (įskaitant vizų politiką), taip pat šių politikos sričių išorės dimensija. Lisabonos sutartis taip pat sudaro Sąjungai sąlygas parodyti didesnę ryžtą sprendžiant kasdienius piliečių klausimus laisvės, saugumo ir teisingumo srityje. Vidaus reikalų politikos prioritetus, visų pirma trečiųjų šalių piliečių integraciją, reikėtų vertinti atsižvelgiant ir į strategijoje „Europa 2020“ pateiktas septynias pavyzdines iniciatyvas, kuriomis siekiama padėti ES įveikti dabartinę finansų ir ekonomikos krizę, taip pat užtikrinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą.

Iš Vidaus saugumo fondo bus teikiama finansinė parama, kad įgyvendinant Sąjungos vidaus reikalų tikslus būtų pasiekta konkrečių rezultatų.

1.3.2. Konkrečius (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla

VIDAUS SAUGUMO FONDAS

Policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos, kovos su juo ir krizių valdymo finansinės paramos priemonė

Atsižvelgiant į atitinkamose Sąjungos strategijose, programose, grėsmės ir rizikos vertinimuose nustatytus prioritetus, priemonė padės siekti tokių konkrečių tikslų:

- a) užkirsti kelią sunkiems, organizuotiems tarpvalstybiniais nusikaltimams, įskaitant terorizmą, ir kovoti su jais, stiprinti valstybių narių ir atitinkamų trečiųjų šalių teisės saugos institucijų veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą;
- b) stiprinti valstybių narių ir Sąjungos gebėjimą veiksmingai valdyti saugumui kylančią riziką ir krizes, rengtis teroro aktams bei kitiems su saugumu susijusiems incidentams ir nuo jų apsaugoti žmones bei ypatingos svarbos infrastruktūros objektus.

Dabartinė atitinkama VGB veikla: 18.05

Išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė

Atsižvelgiant į atitinkamose ES strategijose, programose, grėsmės ir rizikos vertinimuose nustatytus prioritetus, priemonė padės siekti tokių konkrečių tikslų:

- a) remti bendrą vizų politiką siekiant palengvinti teisėtą keliavimą, laikytis vienodo požiūrio į trečiųjų šalių piliečius ir spręsti neteisėtos migracijos klausimą;
- b) remti sienų valdymą siekiant užtikrinti aukštą apsaugos prie išorės sienų lygį ir sklandų išorės sienų kirtimą pagal Šengeno *acquis*.

Dabartinė atitinkama VGB veikla: 18.02 (kiek tai susiję su Išorės sienų fondu).

1.3.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų turėti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Pasiūlymo poveikis tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms) išsamiau apibūdinamas Poveikio vertinimo 4.1.2 skirsnyje.

Apskritai, visų finansavimo proceso lygių ir kiekvieno valdymo būdo supaprastinimas turės akivaizdžiai naudingą poveikį finansinės paramos valdymo procesams.

Policijos bendradarbiavimas, nusikalstamumo prevencija, kova su juo ir krizių valdymas

Pagrindinės finansinės paramos gavėjos bus valstybės narės ir jų teisėsaugos institucijos, taip pat kitos institucijos, veikiančios ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos ir krizių valdymo srityje, ir atitinkamos tarptautinės bei nevyriausybinės organizacijos (pvz., veikiančios nusikalstamumo prevencijos, kovos su radikalėjimu ir kovos su prekyba žmonėmis politikos srityje).

Pokyčiai bus naudingi visoms gyventojų grupėms.

Pagrindiniai laimėjimai bus 1) stipresnis administracinis ir operatyvinis valstybių narių gebėjimas nustatyti ir sėkmingai patraukti baudžiamojon atsakomybėn sunkius, organizuotus tarpvalstybinius nusikaltimus padariusius asmenis, įskaitant teroristus, siekiant sumažinti tokių nusikaltimų keliamą grėsmę saugumui, ir 2) didesnis Europos gebėjimas įveikti krizes ir reaguoti į gaivalines nelaimes vykdant darnesnę rizikos valdymo politiką, pagal kurią grėsmės ir rizikos vertinimai siejami su politikos formavimu, o veiksmingesnis ir darnesnis ES reagavimas į krizes – su dabartiniais gebėjimais ir patirtimi. Kitas didelis laimėjimas bus didesni valstybių narių gebėjimai užkirsti kelią teroro aktams ir kitiems dideliems su saugumu susijusiems incidentams, pasirengti jiems ir apsaugoti nuo jų žmones bei ypatingos svarbos infrastruktūros objektus.

Išorės sienos ir vizos

Pagrindinės sienų ir vizų finansinės paramos gavėjos bus ES *acquis*, Šengeno sienų kodeksą ir Vizų kodeksą įgyvendinančios valstybių narių tarnybos: pasienio tarnybos, policija ir konsulinės įstaigos. Pokyčiai bus naudingi keliautojams – visiems asmenims, kurie patenka į ES kirsdami jos išorės sienas. Iš rezultatų galima paminėti stipresnius šių tarnybų gebėjimus 1) pagal Europos sienų stebėjimo sistemą (EUROSUR) stebėti sienas ir palaikyti ryšius su kitomis teisėsaugos institucijomis, 2) valdyti migracijos srautus konsulinėse įstaigose (prašymus išduoti vizą) ir 3) gerinti keleivių srautų prie sienos perėjimo punktų valdymą užtikrinant aukštą, vienodą apsaugos lygį kartu su kitomis teisėsaugos institucijomis ir sklandų sienų kirtimą vadovaujantis *acquis* ir pagarbaus elgesio bei orumo principais. Svarbus konkretus rezultatas bus dviejų naujų ES IT sistemų, susijusių su trečiųjų šalių piliečių sienų kirtimu, įdiegimas (ES atvykimo ir išvykimo sistema ir ES registruotų keleivių programa).

1.3.4. Rezultatų ir poveikio rodikliai

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Kadangi prieš rengiant nacionalines programas būtinas politinis dialogas, šiuo etapu neįmanoma sudaryti galutinio rodiklių, kuriais remiantis bus vertinamas minėtų konkrečių tikslų įgyvendinimas, sąrašo. Tačiau:

– **policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo** rezultatų rodikliai būtų bendrų tarpvalstybinių operacijų skaičius, dokumentų, kuriuose apibūdinta geriausia patirtis, ir renginių skaičius ir kt. **Krizių valdymo** ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos rezultatų rodikliai būtų valstybių narių įdiegtų ir (arba) patobulintų priemonių, skirtų ypatingos svarbos infrastruktūros objektams visuose ekonomikos sektoriuose apsaugoti, skaičius, Sąjungos mastu atliktų grėsmės ir rizikos vertinimų skaičius ir kt.;

– **sienu ir vizų** srities rezultatų rodikliai būtų konsulinių įstaigų, įrengtų, apsaugotų ir (arba) patobulintų siekiant užtikrinti veiksmingą prašymų išduoti vizą nagrinėjimą ir paslaugų vizų prašytojams teikimo kokybę, skaičius, sienų kontrolės įrangos kūrimas ir neteisėtai išorės sienas kirtusių trečiųjų šalių piliečių, sulaikytų atsižvelgiant į atitinkamam išorės sienos ruožui sukeltą riziką, skaičius ir kt. Remiantis poveikio rodikliais bus vertinamas sienų saugumo ir vizų išdavimo gebėjimų padidėjimas, gebėjimas saugiai ir sklandžiai valdyti keliautojų judėjimą per sienas.

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Kaip ir anksčiau, 2014–2020 m. laikotarpiu vidaus reikalų srityje ES laukia nemenki iššūkiai.

Saugi aplinka reikalinga ir naudinga ES ekonominiam, kultūriniam bei socialiniam augimui. ES turi atlikti lemiamą vaidmenį: mažindama sunkių, organizuotų nusikaltimų, elektroninių nusikaltimų ir terorizmo grėsmę, užtikrindama ES išorės sienų valdymą ar sparčiai reaguodama į žmogaus sukeltas krizes arba gaivalines nelaimes. Globalizacijos sąlygomis, kai grėsmių vis daugėja ir jos nepaiso valstybių sienų, nė viena valstybė narė negali veiksmingai nuo jų apsiginti pati. Būtinai nuoseklus ir visapusiškas Europos atsakas, kad įvairių valstybių ir jurisdikcijų teisėsaugos institucijos galėtų veiksmingai bendradarbiauti.

Šiems tikslams pasiekti nepaprastai svarbus bendradarbiavimas su ES nepriklausančiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis. Pastarojo meto įvykiai Šiaurės Afrikoje parodė, kad ES labai svarbu laikytis išsamaus, koordinuoto požiūrio į migraciją, sienas ir saugumą. Todėl reikia sustiprinti vis svarbesnę ES vidaus reikalų politikos išorės dimensiją, visapusiškai atsižvelgiant į Sąjungos užsienio politiką.

1.4.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

Valdant migracijos srautus ir saugumo grėsmę gali kilti sunkumų, kurių valstybės narės negali įveikti vienos. Šiose srityse akivaizdi papildoma ES biudžeto naudojimo nauda.

Kai kurioms valstybėms narėms tenka sunki našta dėl ypatingos geografinės padėties ir Sąjungos išorės sienų, kurias jos turi valdyti, ilgio. Panaikinus vidaus sienų kontrolę, reikia imtis bendrų priemonių veiksmingai kontroliuoti ir stebėti Sąjungos išorės sienas. Todėl svarbiausi bendros prieglobsčio, imigracijos ir išorės sienų politikos principai – valstybių narių solidarumas ir teisingas atsakomybės pasidalijimas. ES biudžete numatytos lėšos, susijusios su šio principo taikymo finansiniu poveikiu. Saugumo srityje sunkūs, organizuoti nusikaltimai, terorizmas ir kita grėsmė saugumui vis dažniau įgyja tarpvalstybinį pobūdį. Tarpvalstybinis teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas ir veiksmų koordinavimas nepaprastai svarbus sėkmingai šių nusikaltimų prevencijai ir kovai su jais užtikrinti, pvz., keičiantis informacija, vykdant bendrus tyrimus, taikant sąveikiąsias technologijas ir atliekant bendrus grėsmės bei rizikos vertinimus.

Kad galėtų valdyti migracijos srautus bei išorės sienas ir užtikrinti ES saugumą, valstybėms narėms reikia daug išteklių ir gebėjimų. Pagerinus bendradarbiavimą ir veiksmų koordinavimą telkiant išteklius tokiose srityse kaip mokymas ir įranga, būtų pasiekta masto ekonomija ir sinergija, taip užtikrinant veiksmingesnį viešųjų lėšų naudojimą ir padidinant valstybių narių tarpusavio solidarumą, pasitikėjimą ir atsakomybę už bendrą ES politiką pasidalijimą. Tai itin svarbu saugumo srityje, kurioje finansinė parama visokių formų bendroms tarpvalstybinėms operacijoms būtina norint sustiprinti policijos, muitinės, sienos apsaugos pareigūnų ir teisminių institucijų tarpusavio bendradarbiavimą.

Kalbant apie vidaus reikalų išorės dimensiją akivaizdu, kad, ėmusiis priemonių ir sutelkus išteklius ES lygiu, ES turės daug daugiau galimybių įtikinti trečiašalis bendradarbiauti su ja sprendžiant migracijos ir saugumo klausimus, kurie pirmiausia svarbūs ES ir valstybėms narėms.

ES teisė imtis veiksmų vidaus reikalų srityje nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) V antraštinėje dalyje „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė“, ypač SESV 77 ir 78 straipsnių 2 dalyse, 79 straipsnio 2 ir 4 dalyse, 82 straipsnio 1 dalyje, 84 straipsnyje ir 87 straipsnio 2 dalyje. Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis reglamentuojamas SESV 212 straipsnio 3 dalimi. Pasiūlymais nepažeidžiamas subsidiarumo principas, nes dauguma lėšų bus naudojamos vadovaujantis pasidalijamojo valdymo principu ir atsižvelgiant į valstybių narių institucijų kompetenciją.

1.4.3. Panašios patirties išvados

Nors dabartinės vidaus reikalų finansinės priemonės paprastai laikomos atitinkančiomis savo paskirtį ir veikiančiomis veiksmingai, laikotarpio vidurio peržiūros išvados ir suinteresuotųjų šalių konsultacijos rodo, kad reikia:

- supaprastinti ir racionalizuoti būsimas vidaus reikalų srities priemones, sumažinant finansinių programų skaičių iki dviejų: įsteigiant Prieglobsčio ir migracijos fondą ir Vidaus saugumo fondą. Tai ES leis strategiškiau naudoti priemones, kad jos labiau atitiktų ES politinius prioritetus ir poreikius;
- sustiprinti ES, kaip pasaulinio masto veikėjos, vaidmenį, į būsimus fondus įtraukiant išorės dimensijos komponentą ir taip sustiprinant ES įtaką, susijusią su vidaus reikalų politikos išorės dimensija;
- kai įmanoma, pirmenybę teikti ne centralizuotam, o pasidalijamajam valdymui, siekiant sumažinti nereikalingą biurokratinę naštą;
- pasidalijamajam valdymui taikyti labiau į rezultatus orientuotą požiūrį, pereinant prie daugiamečio programavimo ir aukšto lygio politinio dialogo: taip bus užtikrinta, kad valstybių narių nacionalinės programos visiškai atitiktų ES politikos tikslus bei prioritetus ir daugiausia dėmesio jose būtų skiriama rezultatų siekimui;
- pagerinti centralizuotą valdymą siekiant parengti įvairias politinio pobūdžio veiklos priemones, įskaitant paramą tarpvalstybiniais veiksmais, ypač naujoviškiems veiksmais, trečiosiose šalyse vykdomiems ir su jomis susijusiems veiksmais (išorės dimensija), taip pat veiksmais susiklosčius nepaprastajai padėčiai, tyrimams ir renginiams;
- sukurti bendrą reglamentavimo sistemą, kuo panašesnę į kitų pasidalijamojo valdymo būdu valdomų ES fondų reglamentavimo sistemą, ir priimti bendras programavimo, atskaitomybės, finansų

valdymo bei kontrolės taisyklės, kad visos suinteresuotosios šalys kuo geriau suvoktų taisyklės ir būtų užtikrintas didelis suderinamumas bei darnumas;

- greitai ir veiksmingai reaguoti susiklosčius nepaprastajai padėčiai, parengti fondus taip, kad ES galėtų tinkamai reaguoti sparčiai kintančiose situacijose;
- sustiprinti vidaus reikalų agentūrų įtaką siekiant paskatinti valstybes nars praktiškai bendradarbiauti, pavedant joms imtis konkrečių veiksmų ir kartu užtikrinti tinkamą politinę agentūrų veiklos kontrolę.

Daugiau informacijos galima rasti kiekvieno reglamento poveikio vertinime ir aiškinamajame memorandume.

1.4.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Veiklą, kuri bus finansuojama iš Vidaus saugumo fondo, papildanti veikla bus remiama pagal įvairias kitas ES priemones.

Skiriamoji Vidaus saugumo fondo ir civilinės saugos finansinės priemonės linija bus tokia, kokia nustatyta dabartinės Terorizmo ir kitos su saugumu susijusios rizikos prevencijos, parengties ir padarinių valdymo (CIPS) programos 3 straipsnyje: gaivalinės nelaimės ir netyčia žmogaus sukeltos katastrofos susijusios su civilinės saugos priemone (avarijos), o tyčia žmogaus sukeltos katastrofos susijusios su saugumu, todėl jų išlaidos bus padengiamos iš Vidaus saugumo fondo.

Kaip ir anksčiau, dėl teroro aktų arba kitų su saugumu susijusių incidentų išlaidos nebus padengiamos iš ES solidarumo fondo. Tiksliai SESV 222 straipsnio (solidarumo sąlygos), pagal kurį galėtų būti remiamos teroro aktų, gaivalinę nelaimę ar žmogaus sukeltą katastrofą patyrusios valstybės narės, taikymo sritis ir mastas irgi nėra aiškūs, nes tam reikia formaliai priimti jo įgyvendinimo taisykles, o šios dar net nebuvo pasiūlytos. Todėl susiklosčius nepaprastajai padėčiai – didelio teroro akto arba kitų su saugumu susijusių incidentų atveju – bus finansuojama iš Vidaus saugumo fondo.

Spraga tarp saugumo tyrimų, vykdomų pagal programą „Horizontas 2020“, ir tokių tyrimų rezultatų praktinio pritaikymo bus užpildyta, nes, siekiant sudaryti sąlygas finansuoti mokslinių tyrimų rezultatų (prototipų) bandymą ir tvirtinimą, Vidaus saugumo fonde bus numatyti konkretūs tikslai ir tinkami finansuoti veiksmai, kurių tikslas – serijinis jų pritaikymas praktikoje (ikiprekybiniai viešieji pirkimai).

Su Vidaus saugumo fondu, ypač jo baudžiamosios teisenos komponentu, bus glaudžiai susijusi ir jį papildys būsima teisingumo programa, tačiau joje daugiau dėmesio bus skiriama teisminiam bendradarbiavimui, procedūrų vienodinimui ir tarpusavio pripažinimui – tai praktiškai užkerta kelią dideliame dubliavimui.

Pagal Vidaus saugumo fondo išorės dimensijos komponentus bus remiami trečiosiose šalyse vykdomi ir su jomis susiję veiksmai, kuriais pirmiausia paisoma ES interesų ir tikslų, kurie turi tiesioginį poveikį ES bei jos valstybėms narėms ir kuriais užtikrinamas ES teritorijoje vykdomos veiklos tęsimas. Parama bus planuojama ir teikiama atsižvelgiant į ES išorės veiksmų ir užsienio politiką. Ji nėra skirta į vystymąsi orientuotiems veiksams remti ir tam tikrais atvejais papildys pagal išorės pagalbos priemones teikiamą finansinę paramą. Šiuo atžvilgiu itin svarbi vidaus reikalų srityje bus nauja teminė migracijos ir prieglobsčio programa ir nauja stabilumo priemonė. Pagal išorės pagalbos priemones remiami pagalbą gaunančių šalių vystymosi poreikiai arba bendrieji politiniai ES interesai, susiję su

strateginiais partneriais, o iš vidaus reikalų fondų bus remiami konkretūs trečiosiose šalyse vykdomi veiksmai, svarbūs siekiant ES vidaus saugumo tikslų. Todėl jie užpildys konkrečią spragą ir papildys ES turimas priemones.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

- Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo 2014 01 01 iki 2020 12 31
- Finansinis poveikis nuo 2014 m. iki 2023 m.

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

- Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- Vėliau – visavertis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)²⁷

Komisijos vykdomas tiesioginis centralizuotas valdymas

Netiesioginis centralizuotas valdymas, vykdymo užduotis perduodant:

- vykdomosioms įstaigoms
- Bendrijų įsteigtoms įstaigoms²⁸
- nacionalinėms viešojo sektoriaus įstaigoms arba viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms
- asmenims, atsakingiems už konkrečių veiksmų vykdymą pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį ir nurodytiems atitinkamame pagrindiniame teisės akte, apibrėžtame Finansinio reglamento 49 straipsnyje

Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis

Decentralizuotas valdymas kartu su trečiosiomis šalimis

Jungtinis valdymas kartu su tarptautinėmis organizacijomis (*nurodyti*)

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.

Pastabos

Daugiausia pasiūlymai bus įgyvendinami pasidalijamojo valdymo būdu, priimant daugiametes nacionalines programas.

²⁷ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

²⁸ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 185 straipsnyje.

Pagal nacionalines programas įgyvendintinus tikslus papildys Sąjungos veiksmi ir greitojo reagavimo susiklosčius nepaprastajai padėčiai mechanizmas. Dažniausiai tai bus centralizuoto tiesioginio valdymo būdu teikiamos dotacijos ir vykdomi viešieji pirkimai, skirti trečiosiose šalyse vykdomiems ir su jomis susijusiems veiksams finansuoti.

Susiskaldymui išvengti bus pasitelktos visos įmanomos priemonės, iš esmės išteklius skiriant ribotam skaičiui ES tikslų įgyvendinti ir naudojantis pagrindinių suinteresuotųjų šalių patirtimi, jei tinka, pagal partnerystės ir bendruosius susitarimus.

Komisijos iniciatyva teikiama techninė pagalba bus skiriama centralizuoto tiesioginio valdymo būdu.

Pagal Šengeno asociacijos susitarimus šalys, dalyvaujančios taikant, įgyvendinant ir plėtojant Šengeno *acquis*, taip pat dalyvaus taikant abi Vidaus saugumo fondo priemones, kuriomis plėtojamas Šengeno *acquis* (sienų bei vizų ir policijos bendradarbiavimo priemonės), lyg būtų valstybės narės. Jos dalyvaus taikant priemones pagal reglamento, kuriuo vykdomos jų pačių daugiametės nacionalinės programos, nuostatas, turės galimybę prašyti finansavimo pagal Sąjungos veiksmus ir kt. Kaip ir Išorės sienų fondo atveju, bus sudaryti specialūs susitarimai, kuriuose bus išdėstytos papildomos jų dalyvavimui taikomos taisyklės (kylančios iš Finansinio reglamento, jo įgyvendinimo taisyklių ir Sutarčių, įskaitant Audito Rūmų audito įgaliojimus). Kadangi šios valstybės prie abiem priemonėms skirto ES biudžeto prisidės proporcingai jų BVP, neatsižvelgiant į jų asignavimų pagal šias priemones dydį susitarimuose taip pat bus nustatyti su atsakomybe už Šengeno valdymą pasidalijimu susiję šių valstybių įnašai. Šiuo metu asocijuotosios valstybės yra Norvegija, Islandija, Šveicarija ir Lichtenšteinas.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pasidalijamojo valdymo atveju siūloma taikyti suderintą, veiksmingą atskaitomybės, stebėjimo ir vertinimo sistemą. Rengdamos kiekvieną nacionalinę programą, valstybės narės turės sudaryti stebėjimo komitetą, kurio veikloje gali dalyvauti Komisija.

Kiekvienais metais valstybės narės teiks daugiametės programos vykdymo ataskaitas. Nuo šių ataskaitų priklauso metiniai mokėjimai. Kad padėtų atlikti laikotarpio vidurio peržiūrą, 2017 m. valstybės narės turės pateikti papildomos informacijos apie įgyvendinant šiuos tikslus pasiektą pažangą. Tokios informacijos bus prašoma ir 2019 m., kad prirėikus paskutiniais finansiniais metais (2020 m.) būtų galima patikslinti biudžetą.

Fondams, iš kurių remiamas vertinimu grindžiamos kultūros puoselėjimas vidaus reikalų srityje, bus taikoma bendra vertinimo bei stebėjimo sistema ir platūs politiniai rodikliai, pabrėžiantys į rezultatus orientuotą fondų metodą ir esminį vaidmenį, kurį jie galėtų atlikti derinant politikos priemones siekiant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sukūrimo tikslo. Šie rodikliai susiję su galimu fondų poveikiu: bendros sienų saugumo, policijos bendradarbiavimo ir krizių valdymo kultūros puoselėjimas, veiksmingas migracijos į ES srautų valdymas, teisingas ir vienodas požiūris į trečiųjų šalių piliečius, valstybių narių tarpusavio solidarumas ir bendradarbiavimas sprendžiant migracijos bei vidaus saugumo klausimus, bendras ES požiūris į migraciją ir saugumą trečiųjų šalių atžvilgiu.

Siekdama užtikrinti tinkamą vertinimo principų taikymą ir turėdama omenyje praktinę dabartinių ES vidaus reikalų lėšų naudojimo vertinimo patirtį valstybėse narėse, Komisija kartu su valstybėmis narėmis kurs bendrą vertinimo ir stebėjimo sistemą: pvz., parengs šablonus ir bendrus rezultatų rodiklius.

Visos priemonės bus nustatytos programavimo laikotarpio pradžioje – taip valstybėms narėms bus sudarytos sąlygos sukurti savas atskaitomybės ir vertinimo sistemas vadovaujantis sutartais principais ir reikalavimais.

Siekiant sumažinti administracinę naštą ir užtikrinti atskaitomybės bei vertinimo sąveiką, vertinimo ataskaitoms reikalinga informacija bus grindžiama metinėse nacionalinių programų vykdymo ataskaitose valstybių narių pateikta informacija ir ją papildys.

2018 m. Komisija taip pat pateiks nacionalinių programų vykdymo laikotarpio vidurio peržiūros ataskaitą.

Kalbant bendriau, iki 2018 m. birželio 30 d. Komisija pateiks fondų lėšų panaudojimo tarpinę ataskaitą, o iki 2024 m. birželio 30 d. *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje apžvelgs visus lėšų panaudojimo aspektus (t. y. ne tik nacionalines programas, parengtas taikant pasidalijamojo valdymo būdą).

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Vidaus reikalų generalinis direktoratas nesusidūrė su didele išlaidų programų klaidų rizika. Tai matyti iš pastarųjų metų Audito Rūmų ataskaitų, kuriose nenustatyta didelių klaidų, ir Vidaus reikalų generalinio direktorato (buvusio Teisingumo, laisvės ir saugumo generalinio direktorato) metinių veiklos ataskaitų, kuriose neaptiktųjų klaidų buvo ne daugiau kaip 2 %.

Taikant pasidalijamojo valdymo būdą, bendrą dabartinių programų vykdymo riziką galima iš esmės suskirstyti į tris kategorijas:

- neveiksmingo arba nepakankamai tikslingo fondų lėšų naudojimo rizika;
- dėl taisyklių sudėtingumo ir valdymo bei kontrolės sistemų trūkumų kylančios klaidos;
- neveiksmingas administracinių išteklių naudojimas (ribotas reikalavimų proporcingumas).

Taip pat verta paminėti tam tikrus Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrojoje programoje numatytas 4 fondų sistemos aspektus:

- metinių programų sistema užtikrinama, kad galutiniai mokėjimai būtų reguliariai mokami remiantis patvirtintomis ir audituotomis išlaidomis. Tačiau metinių programų tinkamumo finansuoti laikotarpis nesiejamas su ES finansiniais metais, todėl, nepaisant itin griežtos sistemos, patikimumo grandinė nėra visiškai patenkinama;
- išsamias tinkamumo finansuoti taisykles nustato Komisija. Taip iš esmės užtikrinama, kad būtų finansuojamos vienodos išlaidos. Tačiau tai nacionalinėms institucijoms ir Komisijai užkelia nereikalingą darbo našumą ir didina riziką, kad lėšų gavėjai ir (arba) valstybės narės gali padaryti klaidų dėl netinkamos ES taisyklių interpretacijos;
- dabartinės valdymo ir kontrolės sistemos labai panašios į struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemas. Tačiau jos šiek tiek skiriasi, pvz., skiriasi išlaidas tvirtinančių ir audito institucijų atsakomybės grandinė. Tai valstybėse narėse kelia painiavą, ypač kai institucijos veikia pagal 2 fondų sistemą. Be to, tai didina klaidų riziką ir reikalauja atidesnio stebėjimo.

Šiame pasiūlyme bus gerokai pakeisti šie aspektai:

- valdymo ir kontrolės sistemos bus taikomos atsižvelgiant į Bendrijos paramos sistemų (BPS) fondams nustatytus bendruosius reikalavimus ir atitiks visus naujus naujojo Finansinio reglamento reikalavimus: vietoj 3 institucijų bus 2 institucijos (atsakinga institucija ir audito institucija), kurių užduotys bus aiškiau apibrėžtos siekiant užtikrinti didesnę patikimumą;
- vykdant daugiamečių programavimą ir metinį sąskaitų tvirtinimą, grindžiamą atsakingos institucijos mokėjimais, tinkamumo finansuoti laikotarpiai su Komisijos metinėmis finansinėmis ataskaitomis bus suderinti nepadidinant administracinės naštos daugiau nei pagal dabartinę sistemą;
- patikrinimai vietoje bus atliekami vykdant 1 lygmens kontrolę, t. y. patikrinimus atliks atsakinga institucija, jomis bus paremta jos metinė valdymo patikrinimo deklaracija;

- aiškiau apibrėžus, supaprastinus ir su kitomis ES finansinės paramos priemonėmis suderinus tinkamumo finansuoti taisykles, sumažės paramos iš įvairių šaltinių gavėjų daromų klaidų skaičius. Tinkamumo finansuoti taisyklės bus nustatytos nacionaliniu lygmeniu, išskyrus kai kuriuos pagrindinius principus, panašius į taikomus BPS fondams;
- rekomenduojama naudotis supaprastintų išlaidų galimybėmis, ypač mažų dotacijų atveju.

Pagrindinė centralizuoto valdymo rizika yra tokia:

- menkos gautų projektų atitikties Vidaus reikalų generalinio direktorato politiniams prioritetams rizika;
- blogos atrinktų projektų kokybės ir projekto prasto techninio įgyvendinimo rizika, dėl kurios mažėja programų poveikis (dėl netinkamų atrankos procedūrų – kompetencijos stokos arba nepakankamo stebėjimo rizika);
- neveiksmingo arba neekonomiško skirtų lėšų, tiek susijusių su dotacijomis (sudėtingas tinkamų finansuoti faktinių išlaidų gražinimas ir ribotos galimybės tinkamas finansuoti išlaidas tikrinti remiantis dokumentais), tiek susijusių su pirkimais (kartais mažai ekonominės veiklos vykdytojų turi reikiamų atitinkamos srities žinių, dėl to neįmanoma palyginti siūlomų kainų), naudojimo rizika;
- rizika, susijusi su (ypač) mažesnių organizacijų gebėjimu veiksmingai kontroliuoti išlaidas ir užtikrinti operacijų skaidrumą;
- Komisijos reputacijai kylanti rizika, jei atskleidžiami sukčiavimo atvejai ar nusikaltimai; dėl gana gausių rangovų ir paramos gavėjų, kurių kiekvienas taiko savą, neretai gana mažo masto kontrolės sistemą, įvairovės pasitikėjimą kelia tik dalis trečiųjų šalių vidaus kontrolės sistemų.

Tikimasi, kad tokia rizika sumažės geriau apibrėžiant pasiūlymų tikslus ir atsižvelgiant į supaprastintas nuostatas, įtrauktas į naująjį Finansinį reglamentą.

2.2.2. *Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)*

Pasidalijamasis valdymas

Valstybių narių lygmeniu siūloma valdymo ir kontrolės sistemų struktūra skiriasi nuo 2007–2013 m. struktūros, tačiau išlaikyta dauguma dabartinio laikotarpio funkcijų, įskaitant administracines patikras, patikrinimus vietoje, valdymo ir kontrolės sistemų auditą, projektų auditą. Vis dėlto šių funkcijų seka pakeista, kad už patikrinimus vietoje, vykdomus rengiantis metiniam sąskaitų tvirtinimui, aiškiai atsakytų atsakinga institucija.

Siekiant patikimesnės atskaitomybės, atsakingas institucijas akredituotų nacionalinės akreditavimo įstaigos, atsakingos už jų nuolatinę priežiūrą. Tikimasi, kad, sumažinus institucijų skaičių (atsisakius tvirtinančiosios institucijos) ir fondų skaičių, bus galima ne tik sumažinti administracinę naštą ir sustiprinti administracinius gebėjimus, bet ir aiškiau pasidalyti atsakomybę.

Kol kas nėra parengta patikima vidaus reikalų srities pasidalijimo fondų kontrolės išlaidų sąmata. Parengta tik ERPF ir Sanglaudos fondo sąmata: apskaičiuota, kad su kontrole susijusių užduočių vykdymo išlaidos (valstybėse narėse, išskyrus Komisijos išlaidas) turėtų sudaryti apie 2 % viso 2007–2013 m. administruoto finansavimo. Šios išlaidos susijusios su tokiomis kontrolės sritimis: 1 % siejamas su nacionaliniu koordinavimu ir programų rengimu, 82 % – su programų valdymu, 4 % – su sertifikavimu ir 13 % – su auditu.

Kontrolės išlaidos padidės įgyvendinus šiuos pasiūlymus:

- akreditavimo įstaigos steigimas ir veikla, apskritai sistemos keitimas;
- valdymo deklaracijos, pridedamos prie metinių finansinių ataskaitų, teikimas;
- atsakingos institucijos vykdomi patikrinimai vietoje;
- audito institucijų vykdomo papildomo valdymo deklaracijos audito poreikis.

Tačiau taip pat yra pasiūlymų, kuriuos įgyvendinus kontrolės išlaidų sumažės:

- tvirtinančioji institucija nustos veikti. Nors dalis jos funkcijų bus perduotos atsakingai institucijai, taip valstybė narė galės sutaupyti didelę sertifikavimo išlaidų dalį, nes bus geriau administruojama veikla, reikės mažiau koordinuoti ir audituoti;
- audito vykdoma kontrolė bus labiau orientuota į pakartotinių atsakingos institucijos atliktų 1 lygmens administracinių patikrų ir patikrinimų vietoje (imties) vykdymą. Taip paspartės rungimosi principu grindžiama procedūra ir bus užtikrinta, kad visi reikiami patikrinimai būtų atlikti iki metinių finansinių ataskaitų pateikimo;
- taikant supaprastintas išlaidas sumažės tiek administracijų, tiek paramos gavėjų administracinės išlaidos ir našta visais lygmenimis;
- vykdant metinį sąskaitų uždarymą ir atitikties patvirtinimo laikotarpį apribojus iki 36 mėnesių, viešosioms administracijoms ir paramos gavėjams sumažės dokumentų saugojimo kontrolės tikslais išlaidos;
- Komisija ir valstybės narės privalės palaikyti elektroninius ryšius.

Prie šių aspektų reikia pridėti 2.2.1 punkte išvardytus supaprastinimo aspektus, kurie taip pat padės mažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę našą – taip kartu mažinama ir klaidų rizika, ir administracinė našta.

Taigi, apskritai manoma, kad įgyvendinus šiuos pasiūlymus, kontrolės išlaidos ne padidės ar sumažės, o bus perskirstytos. Tačiau numatoma, kad taip perskirsčius išlaidas (ne tik pagal įvairias funkcijas ir dėl proporcingų kontrolės priemonių, bet ir pagal valstybės nares bei programas), bus galima veiksmingiau sumažinti riziką ir užtikrinti geresnę bei spartesnę patikimumo grandinę.

Komisijos lygmeniu pirmąją programavimo laikotarpio pusę pasidalijamojo valdymo ir patikrų išlaidų neturėtų sumažėti. Taip visų pirma bus dėl to, kad su pasidalijamuoju valdymu susijusi suma ir politikos sritys bus didesnės nei dabartiniu laikotarpiu. Todėl, kad išteklių būtų tiek pat, reikės veiksmingiau juos naudoti. Be to, pirmaisiais metais teks įvykdyti daug svarbių užduočių: baigti 2007–2013 m. programas (paskutinės baigimo ataskaitos turi būti pateiktos iki 2016 m. kovo 31 d.), palaikyti politinį dialogą ir patvirtinti 2014–2020 m. daugiamečių nacionalines programas, įdiegti naują sąskaitų patvirtinimo sistemą. Antrąją laikotarpio pusę turimi ištekliai bus naudojami vertinimui ir stebėjimui gerinti.

Centralizuotas valdymas

Komisija toliau taiko dabartinę kontrolės sistemą, kuriai būdinga veiklos direktoratų vykdoma veiklos priežiūra, Biudžeto ir kontrolės skyriaus atliekama *ex ante* kontrolė, Vidaus pirkimų komiteto kontrolė, vidaus audito įstaigos ir (arba) vidaus audito tarnybos vykdoma dotacijų *ex post* kontrolė arba auditas. *Ex post* kontrolės sektoriuje taikoma kuo didesnio anomalijų nustatymo siekiant susigrąžinti nepagrįstai

išmokėtas sumas strategija. Vadovaujantis šia strategija, atliekamas vieno iš projektų, kurių dauguma atrinkti remiantis rizikos analize, auditas.

Kadangi vykdoma *ex ante* ir *ex post* kontrolė, taip pat dokumentų patikrinimai ir auditai vietoje, pastaraisiais metais neaptiktųjų klaidų buvo vidutiniškai mažiau nei 2 %. Todėl Vidaus reikalų generaliniame direktorate vidaus kontrolės sistema ir jos taikymo išlaidos laikomos tinkamomis mažo klaidų dažnio tikslui pasiekti.

Tačiau, atsižvelgdamas į šią sistemą, Vidaus reikalų GD toliau svarstys, kaip pagerinti valdymą ir labiau supaprastinti taisykles. Antai, kai tik bus galima, bus naudojamos visomis naujajame Finansiniame reglamente numatytomis supaprastintomis galimybėmis, nes tikimasi, kad jos padės sumažinti paramos gavėjų administracinę naštą ir kartu – Komisijos klaidų ir administracinės naštos riziką.

Naujos kryptys

Pasiūlymuose numatomos naujos ES finansavimo vidaus reikalų srityje kryptis: geriau panaudoti ES agentūrų sukauptą patirtį, plėtoti išorės dimensiją, stiprinti reagavimo susiklosčius nepaprastajai padėčiai mechanizmus ir kt.

Tam Vidaus reikalų GD turės taikyti naujus valdymo ir kontrolės metodus.

Naujoms kryptims skirsimos sumos dar nenustatytos, tačiau tikėtina, kad jos nesudarys didelės bendro vidaus reikalų biudžeto dalies. Vis dėlto itin svarbu bus kuo ankstesniu laikotarpiu etapu priimti naujoms užduotims vykdyti reikalingas vidaus priemones ir darbo tvarką, griežtai laikantis patikimo finansų valdymo principų.

Iš pateiktos analizės akivaizdžiai matyti, kad nepaisant sistemos supaprastinimo Vidaus reikalų generaliniam direktoratui prireiks daugiau žmogiškųjų išteklių padidėjusiam biudžetui vykdyti.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant generalinio direktorato darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami papildomomis lėšomis, kurios atsakingam generaliniam direktoratui gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Vidaus reikalų GD ne tik taikys visus teisės aktuose nustatytus kontrolės mechanizmus, bet ir parengs kovos su sukčiavimu strategiją, atitinkančią 2011 m. birželio 24 d. Komisijos priimtą naują kovos su sukčiavimu strategiją, siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad vidaus kontrolė, susijusi su kova su sukčiavimu, visiškai atitiktų naują Komisijos kovos su sukčiavimu strategiją ir kad sukčiavimo rizikos valdymo metodu būtų siekiama nustatyti sukčiavimo rizikos zonas ir rasti tinkamus sprendimus. Prireikus bus sukurti tinklai ir įdiegtos tinkamos IT priemonės, skirtos su fondais susijusio sukčiavimo atvejams nagrinėti.

Komisijos kovos su sukčiavimu strategijoje dėl pasidalijamojo valdymo aiškiai nurodyta, kad Komisijos pasiūlymuose dėl 2014–2020 m. reglamentų reikia reikalauti, kad valstybės narės imtųsi veiksmingų ir nustatytai sukčiavimo rizikai proporcingų sukčiavimo prevencijos priemonių. Dabartinio pasiūlymo 5 straipsnyje aiškiai reikalaujama, kad valstybės narės užkirstų kelią pažeidimams, juos nustatytų, pašalintų ir apie juos praneštų Komisijai. Daugiau informacijos apie šiuos įpareigojimus bus

pateikta išsamiose taisyklėse dėl atsakingos institucijos funkcijų, kaip nustatyta 24 straipsnio 5 dalies c punkte.

Be to, 41 straipsnyje aiškiai nurodyta, kaip lėšos, gautos po finansinių klaidų ištaisymo, atlikto atsižvelgiant į Komisijos arba Audito Rūmų išvadas, pakartotinai panaudojamos.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-s)

- Dabartinės biudžeto išlaidų eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA ²⁹	ELPA šalių ³⁰	šalių kandidačių ³¹	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
3		DA	NE	NE	NE	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris 3 išlaidų kategorija	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
3	18 01 04 bb – Vidaus saugumo fondas – Policija ir nusikalstamumas – Techninė pagalba	NDA	NE	NE	TAIP	NE
3	18 02 bb – Vidaus saugumo fondas – Policija ir nusikalstamumas	DA	NE	NE	TAIP	NE
3	18 01 04 cc – Vidaus saugumo fondas – Sienos ir vizos – Techninė pagalba	NDA	NE	NE	TAIP	NE
3	18 02 cc – Vidaus saugumo fondas – Sienos ir vizos	DA	NE	NE	TAIP	NE

Trečiųjų šalių įnašai susiję su abiem Vidaus saugumo fondo komponentais.

Dėl įnašų apskaičiavimo kriterijų ir metodo ES ir asocijuotosios valstybės turi tartis atskira tvarka.

²⁹ DA – diferencijuotieji asignavimai / NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

³⁰ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³¹ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

Jei procentinė dalis būtų panaši į dabartinių asocijuotųjų valstybių įnašą į Išorės sienų fondą, jų įnašas sienų ir vizų komponentui finansuoti būtų apie 210 mln. EUR, o policijos bendradarbiavimo komponentui finansuoti – maždaug 50 mln. EUR.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris 3	Saugumas ir pilietybė

HOME GD			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Po 2020	IŠ
• Veiklos asignavimai (dabartinėmis kainomis)											
18 02 bb Vidaus saugumo fondas – Policija ir bendradarbiavimas	Įsipareigojimai	(1a)	135 076	143 047	151 283	159 791	168 578	177 653	187 022		1
	Mokėjimai	(2a)	15 714	43 881	71 419	111 709	147 854	156 248	164 918	410 707	1
18 02 cc Vidaus saugumo fondas – Sienos ir vizos	Įsipareigojimai	(1a)	422 310	447 186	472 886	499 435	526 856	555 173	584 412	-	3
	Mokėjimai	(2a)	59 999	120 794	223 204	350 813	461 098	487 256	514 275	1,290 818	3
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami konkrečių programų rinkinio lėšomis³²											
18 01 04 bb Vidaus saugumo fondas – Policija ir bendradarbiavimas			0,800	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800		
18 01 04 cc Vidaus saugumo fondas – Sienos ir vizos			1,700	1,700	1,700	1,700	1,700	1,700	1,700		

³² Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO asignavimų HOME GD	Įsipareigojimai	=1+1a +3	559,886	592,733	626,669	661,726	697,934	735,326	773,934		4
	Mokėjimai	=2+2a +3	78,213	167,174	297,123	465,023	611,452	646,004	681,693	1 701,525	4

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	Administracinės išlaidos

Kadangi Prieglobsčio ir migracijos fondo ir Vidaus saugumo fondo lėšų panaudojimui būdingi tam tikri bendri dalykai, pavyzdžiui, politinis dialogas su visomis valstybėmis narėmis, o Vidaus reikalų GD vidinė struktūra gali būti pakeista siekiant užtikrinti naujų fondų valdymą (ir dabar valdomų programų baigimą), Prieglobsčio ir migracijos fondo administracinių išlaidų neįmanoma atskirti nuo Vidaus saugumo fondo administracinių išlaidų.

Todėl toliau pateikti 5 išlaidų kategorijos duomenys atitinka bendrą administracinių išlaidų, laikomų GD reikalingomis abiem fondams valdyti, sumą; bendra asignavimų suma nenurodoma.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Po 2020	IŠ
Vidaus reikalų GD										
• Žmogiškieji ištekliai		20 841	20 841	20 841	20 841	20 841	20 841	20 841		
• Kitos administracinės išlaidos		0,156	0,159	0,162	0,165	0,168	0,172	0,175		
IŠ VISO VIDAUS REIKALŲ GD	Asignavimai	20 997	21 000	21 003	21 006	21 009	21 013	21 016		

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	20 997	21 000	21 003	21 006	21 009	21 013	21 016		

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		IŠ
IŠ VISO asignavimų pagal	Įsipareigojimai	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	

daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	Mokėjimai									

3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Vidaus reikalų politika iš esmės vykdoma pasidalijamojo valdymo būdu. Išlaidų prioritetai nustatomi ES lygmeniu, o faktinis kasdieniai valdymas pavedamas nacionaliniu lygmeniu atsakingoms institucijoms. Dėl bendrų rezultatų rodiklių ir tikslų rengiant nacionalines programas sprendžia Komisija ir atsakingos institucijos, o juos tvirtina Komisija. Todėl nurodyti rezultatų tikslus sunku, kol 2013–2014 m. nebus parengtos, sutartos ir patvirtintos programos.

Dėl centralizuoto valdymo: Vidaus reikalų GD taip pat negali pateikti baigtinio visų rezultatų, siektinų panaudojant finansinės intervencijos iš fondų lėšas, jų vidutinių išlaidų ir duomenų sąrašą. Šiuo metu nėra statistinių priemonių, pagal kurias būtų galima apskaičiuoti tiksliai vidutines išlaidas remiantis dabartinėmis programomis, be to, tikslus išlaidų nustatymas prieštarautų principui, pagal kurį busima programa turėtų būti pakankamai lanksti, kad būtų galima prisitaikyti prie 2014–2020 m. politinių prioritetų. Ypač tai pasakytina apie paramą susiklosčius nepaprastajai padėčiai ir trečiojoje šalyse vykdomus bei su jomis susijusius veiksmus.

[sipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)]

Nurodyti tikslus ir rezultatus ↓			N metai		N+1 metai		N+2 metai		N+3 metai		... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO			
	REZULTATAI																			
	Rezultat o rūšis ³³	Vidutin ės rezultat o išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Bendras rezultatų skaičius	Iš v išla
1 KONKRETUS TIKSLAS ³⁴ ...																				
- Rezultatas																				
- Rezultatas																				
- Rezultatas																				

³³ Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

³⁴ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
- Rezultatas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO IŠLAIDŲ																		

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Suvestinė

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui įgyvendinti administraciniai asignavimai naudojami taip:

Kadangi Prieiglobščio ir migracijos fondo ir Vidaus saugumo fondo lėšų panaudojimui būdingi tam tikri bendri dalykai, pavyzdžiui, politinis dialogas su valstybėmis narėmis, o Vidaus reikalų GD vidaus struktūra gali būti pakeista siekiant užtikrinti naujų fondų valdymą (ir dabar valdomų programų baigimą), Prieiglobščio ir migracijos fondo administracinių išlaidų neįmanoma atskirti nuo Vidaus saugumo fondo administracinių išlaidų.

Todėl toliau pateikti 5 išlaidų kategorijos duomenys atitinka bendrą administracinių išlaidų laikomų GD reikalingomis abiem fondams valdyti, sumą; bendra asignavimų suma nenurodoma.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu) **HOME**

Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA³⁵	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	IŠ VISO
HOME GD žmogiškieji ištekliai	20 841	20 841	20 841	20 841	20 841	20 841	20 841	145 887
Kitos administracinės išlaidos	0,156	0,159	0,162	0,165	0,168	0,172	0,175	1 157
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	20 997	21 000	21 003	21 006	21 009	21 013	21 016	147 044

Neįtraukta³⁶ į daugiametės finansinės programos³⁷ 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	IŠ VISO
HOME GD žmogiškieji ištekliai	0,640	0,640	0,640	0,640	0,640	0,640	0,640	4 480
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	1 860	1 860	1 860	1 860	1 860	1 860	1 860	13 020

³⁵ Bendras biudžetas, grindžiamas atlikus 2011 m. galutinį žmogiškųjų išteklių, įskaitant pareigūnus ir išorės darbuotojus, asignavimų paskirstymą.

³⁶ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

³⁷ Išorės darbuotojai, finansuojami iš buvusių BA eilučių remiantis 2011 m. galutiniu žmogiškųjų išteklių, įskaitant būstinėje ir delegacijose dirbančius išorės darbuotojus, asignavimų paskirstymu.

Į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ neįtrauktų išlaidų tarpinė suma	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	17 500

IŠ VISO	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip: n metų duomenys yra 2011 m. duomenys.

Kadangi Prieglobsčio ir migracijos fondo ir Vidaus saugumo fondo lėšų panaudojimui būdingi tam tikri bendri dalykai, pavyzdžiui, politinis dialogas su valstybėmis narėmis, o Vidaus reikalų GD vidaus struktūra gali būti pakeista siekiant užtikrinti naujų fondų valdymą (ir dabar valdomų programų baigimą), Prieglobsčio ir migracijos fondo administracinių išlaidų neįmanoma atskirti nuo Vidaus saugumo fondo administracinių išlaidų.

Todėl toliau pateikti 5 išlaidų kategorijos duomenys atitinka bendrą administracinių išlaidų laikomų GD reikalingomis abiem fondams valdyti, sumą; bendra asignavimų suma nenurodoma.

Sąmatą nurodyti sveikais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtuju tikslumu)

	N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	N+4 metai	N+5 metai	N+6 metai
• Vidaus reikalų GD etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
18 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	136	136	136	136	136	136	136
XX 01 01 02 (Delegacijos)	15	15	15	15	15	15	15
18 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės personalas (visos darbo dienos ekvivalento vienetais (FTE))³⁸							
18 02 01 (CA, INT, SNE finansuojami iš bendrojo biudžeto)	16	16	16	16	16	16	16
XX 02 02 (CA, INT, JED, LA ir SNE delegacijose)	10	10	10	10	10	10	10
18 01 04 bb ³⁹	- būstinėje ⁴⁰	4	4	4	4	4	4
	- delegacijose	*	*	*	*	*	*

³⁸ CA – sutartininkas („Contract Agent“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („Intérimaire“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Jeune Expert en Délégation“); LA – vietinis darbuotojas („Local Agent“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“).

³⁹ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės personalui, finansuojamam iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁴⁰ Būtina struktūriniais fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondui (EŽF).

18 01 04 cc ⁴¹	- būstinėje ⁴²	6	6	6	6	6	6	6
	- delegacijose	*	*	*	*	*	*	*
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE - netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE - tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
Kiti 13 01 04 02								
IŠ VISO		nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant generalinio direktorato darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami papildomomis lėšomis, kurios atsakingam generalinio direktoratui gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus. Sumos ir jų priskyrimas būtų taisomi, jei užduotys būtų pavedamos vykdomajai įstaigai.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Būstinėje dirbantys pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Vykdytinios užduotys apima visas užduotis, reikalingas finansinei programai valdyti, pvz.: – prisidėti prie biudžetinės procedūros; – palaikyti politinį dialogą su valstybėmis narėmis; – rengti metines darbo programas ir (arba) finansavimo sprendimus, nustatyti metinius prioritetus, tvirtinti nacionalines programas; – administruoti nacionalines programas, kvietimus teikti paraiškas, kvietimus dalyvauti konkursuose ir su jais susijusias atrankos procedūras; – bendrauti su suinteresuotosiomis šalimis (galimais arba dabartiniais paramos gavėjais, valstybėmis narėmis ir kt.); – rengti valstybėms narėms skirtas gaires – administruoti einamuosius ir finansinius projektų klausimus; – vykdyti minėtas patikras (<i>ex ante</i> patikra, pirkimų komitetas, <i>ex post</i> auditas, vidaus auditas, sąskaitų patvirtinimas); – tvarkyti apskaitą; – rengti ir administruoti dotacijų ir nacionalinių programų valdymo IT priemones; – stebėti ir atsiskaityti, kaip įgyvendinami tikslai, įskaitant nustatytuosius metinėse veiklos ataskaitose ir perigaliojusių leidimus suteikiančių pareigūnų ataskaitose.
Išorės personalas	Užduotys panašios į pareigūnų ir laikinųjų darbuotojų vykdomas užduotis, išskyrus

⁴¹ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės personalui, finansuojamam iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁴² Būtina struktūriniam fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondui (EŽF).

	tas, kurių išorės personalas negali vykdyti.
Delegacijose dirbantis personalas	Kad padėtų plėtoti vidaus reikalų politiką, visų pirma jos išorės dimensiją, ES delegacijoms reikės pakankamai vidaus reikalų srityje kompetentingų specialistų. Tai galėtų būti Europos Komisijos ir (arba) Europos išorės veiksnių tarnybos darbuotojai.

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka **kita** daugiametę finansinę programą
- Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą

Paašškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

- Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą⁴³.

Paašškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- Pasiūlyme numatyta, kad, be Europos finansavimo, turi būti taikomas bendras finansavimas. Tikslī suma kiekybiškai neišreiškiama. Reglamentu nustatomos didžiausio bendro finansavimo normos, diferencijuotos pagal veiksmų rūšį:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą	VN	VN	VN	VN	VN	VN	VN	
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	bus nustatyta	bus nustatyta	bus nustatyta	bus nustatyta	bus nustatyta	bus nustatyta	bus nustatyta	

⁴³ Žr. Tarpinstitucinio susitarimo 19 ir 24 punktus.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Asignavimai, skirti einamųjų metų biudžetui	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁴⁴						
		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą stulpelių skaičių (žr. 1.6 punktą)		
Straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

⁴⁴ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo išlaidų.